

2019

LISTA ZAWODÓW  
I SPECJALNOŚCI,  
NA KTÓRE ISTNIEJE  
ZAPOTRZEBOWANIE  
NA LOKALNYM  
RYNKU PRACY  
POWIAT WĘGORZEWSKI

Magdalena Ponomarow  
Powiatowy Urząd Pracy w Węgorzewie





## WSTĘP

W oparciu o Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 667) Powiatowy Urząd Pracy sporządza listę zawodów i specjalności, z uwzględnieniem kwalifikacji i umiejętności zawodowych, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy określoną przez ministra, z wykorzystaniem:

1. Strategii rozwoju województwa,
2. Wyników analiz ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców krajowych oraz informacji o wolnych miejscach pracy zamieszczanych w prasie i Internecie,
3. Wyników analiz i prognoz rynku pracy oraz badań popytu na pracę, kwalifikacje i umiejętności zawodowe, w tym monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, prowadzonych przez samorząd województwa i samorząd powiatu,
4. Zgłoszeń pracodawców, organizacji pracodawców i organizacji związkowych,
5. Wyników analiz skuteczności i efektywności zakończonych szkoleń.

Bezrobocie w powiecie węgorzewskim należy do największych problemów społecznych i ekonomicznych. Węgorzewo jedyne miasto w powiecie, nie jest w stanie wchłonąć nadwyżki siły roboczej, dlatego też skuteczne rozwiązanie problemów społecznych musi następować przez tworzenie dogodnych warunków do tego, by każdy z mieszkańców powiatu odnalazł swoje miejsce w lokalnej społeczności, realizował się zawodowo, a dzięki wykonywanej pracy, która daje nie tylko dochód ale również satysfakcję i poczucie społecznej przydatności, przyczyniał się do rozwoju lokalnego.

Zmiany na lepsze są procesem długotrwałym. Poprawa sytuacji wymaga nie tylko wielu nakładów finansowych, ale także dużo cierpliwości, wytrwałości, zaangażowania oraz planowego i konsekwentnego działania osób i instytucji odpowiedzialnych za udzielanie wsparcia osobom bezrobotnym. Dlatego tak ważna jest promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa mieszkańców powiatu oraz partnerstwo w działaniu na rzecz przeciwdziałania bezrobociu, zwłaszcza wśród grup, które są w najtrudniejszym położeniu: młodzieży do 25 lat, osób powyżej 50 roku życia, osób długotrwale bezrobotnych, osób bez kwalifikacji zawodowych oraz osób niepełnosprawnych.



## **1. STRATEGIE ROZWOJU REGIONALNEGO W ZAKRESIE ZATRUDNIENIA.**

### **„Zaktualizowana Strategia Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2025 roku”**

Strategia Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2025 roku jest opracowanym przez samorząd dokumentem o długofalowym horyzoncie czasowym, który precyzuje cele i priorytetowe działania, jakie będą podjęte w obszarze regionalnej polityki rynku pracy.

Wiodącym celem wymienionej wyżej strategii jest wzrost zatrudnienia oraz aktywności zawodowej mieszkańców regionu. W strategii przyjęto, że osiągnięcie celu wiodącego będzie możliwe poprzez działania ujęte w trzech priorytetach – głównych kierunkach działań na rzecz zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich:

#### **PRIORYTET I - WZROST ZATRUDNIENIA**

Sześć działań szczegółowych, które zostały zawarte w priorytecie pierwszym posiada znaczący wpływ na sytuację na warmińsko-mazurskim rynku pracy oraz na ogólną sytuację społeczną. Realizacja zadań ukierunkowanych na aktywizację zawodową popartą integracją wszystkich grup społecznych, tworzeniem innowacyjnych i konkurencyjnych miejsc pracy, wsparciem małych i średnich przedsiębiorstw oraz podniesieniem poziomu usług świadczonych przez instytucje rynku pracy powinny mieć znaczące oddziaływanie na zmniejszenie poziomu bezrobocia, a z drugiej strony przyczynić się do poprawy sytuacji mieszkańców regionu. Istotnym elementem mającym wpływ na pozytywne zmiany w poziomie zatrudnienia będą miały również przedsięwzięcia zmierzające do pobudzenia mobilności zawodowej i terytorialnej. Wdrażanie kompleksowych rozwiązań odpowiadających potrzebom oraz indywidualnym predyspozycjom w ramach aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy powinno doprowadzić do wzrostu dostępności do zatrudnienia. Ponadto położenie nacisku przy działaniach zwiększających aktywizację zawodową mieszkańców regionu warmińsko-mazurskiego na promocję przedsiębiorczości, a w szczególności działalności promującej samozatrudnienie powinno przynieść trwałe efekty w postaci poprawy sytuacji osób bezrobotnych. W tym kontekście warunkiem koniecznym do spełnienia, poza zapewnieniem dobrych warunków do rozpoczęcia samozatrudnienia,



jest sprofilowanie wsparcia m.in. na doradztwo finansowe, prawne, dostęp do szkoleń, tak aby zwiększyć przeżywalność utworzonych przedsiębiorstw.

**Wsparcie tworzenia nowych trwałych miejsc pracy.** Podjęcie zatrudnienia oraz rozwój kariery zawodowej stanowi bardzo duże wyzwanie szczególnie dla mieszkańców Warmii i Mazur, regionu w którym wskaźnik zatrudnienia w latach 2010-2014 był na niższym poziomie niż średnia w kraju. Najefektywniejszą formą przeciwdziałania bezrobociu jest promowanie samozatrudnienia i rozwój przedsiębiorczości. W ramach tego celu podejmowane działania muszą być ukierunkowane a zapewnienie osobom, chcącym rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej wsparcia, które pomoże w pokonaniu napotkanych barier oraz będzie determinować ich dalsze funkcjonowanie na rynku pracy. Ważnym czynnikiem jest zapewnienie nowopowstałym firmom dostępu do instrumentów, które będą finansowo wspierały przedsiębiorców w tworzeniu nowych etatów. Znaczące jest również podejmowanie działań, które będą promować wiedzę w zakresie przedsiębiorczości wśród młodzieży np. poprzez wprowadzenie programów pobudzających przedsiębiorczość uczniów.

**Aktywizacja osób bezrobotnych i poszukujących pracy.** Problem niskiej aktywizacji osób bezrobotnych z województwa warmińsko-mazurskiego jest zasadniczy dla regionalnego rynku pracy. Województwo warmińsko-mazurskie charakteryzuje się niskim wskaźnikiem aktywności zawodowej mieszkańców. Jak wynika z diagnozy, od dłuższego czasu region posiada zdecydowanie niższy poziom wskaźnika aktywności zawodowej w stosunku do kraju. Dlatego od wielu lat kładziony jest nacisk na działania powiatowych urzędów pracy w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Osoby bezrobotne, w miarę upływu czasu wykazują się niechęcią do przekwalifikowania oraz podnoszenia umiejętności, co z czasem powoduje, iż są oni coraz mniej atrakcyjnymi pracownikami dla potencjalnych pracodawców. Efektem dezaktualizacji posiadanych kwalifikacji są początkowe trudności w dostosowaniu się do potrzeb rynku pracy, co prowadzi do osłabiania motywacji w poszukiwaniu pracy występującej w pierwszej fazie bezrobocia. Natomiast wydłużający się czas bierności zawodowej ma znaczący wpływ na przechodzenie w stan bezrobocia długotrwałego. Dlatego, działania w ramach tego priorytetu muszą prowadzić do zapewnienia dostępu do zatrudnienia osobom bezrobotnym i poszukującym pracy przy pomocy i wykorzystaniu instrumentów ukierunkowanych na szybką identyfikację potrzeb tych osób. Powinny być proponowane takie formy aktywnego poszukiwania pracy, które będą nakierowane na zdobycie doświadczenia zawodowego, podniesienie kwalifikacji zawodowych oraz ich lepsze dopasowanie do potrzeb regionalnego rynku pracy. Realizacja działań skierowanych do osób



bezrobotnych i poszukujących pracy powinna doprowadzić do wzrostu kompetencji, umiejętności i doświadczenia zawodowego, a także mieć wpływ na poprawę życiowej sytuacji osób objętych tym wsparciem. Proces pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy powinien przyczynić się do wzrostu aktywności zawodowej i poziomu zatrudnienia w regionie. Adresaci działania: bezrobotni i poszukujący pracy, w tym bezrobotni znajdujący się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

**Wsparcie mobilności mieszkańców.** Pojęcie mobilności mieszkańców jest nierozdzielnie związane z aktywnością zawodową osób bezrobotnych, a ponieważ cechą charakterystyczną warmińsko-mazurskiego rynku pracy jest niski poziom tego wskaźnika to również na podobnym poziomie kształtuje się mobilność zawodowa i terytorialna mieszkańców województwa. Priorytetowym zadaniem w ramach tego działania będzie promowanie wśród osób bezrobotnych i poszukujących pracy, chęci do zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji zawodowych, motywowanie do uczestnictwa w programach doskonalenia zawodowego oraz pośrednictwa pracy. Podniesienie mobilności pomiędzy zawodami przyczyni się do społecznego i gospodarczego postępu, wyższego zatrudnienia oraz zrównoważonego i stałego rozwoju regionu. Ponadto należy pracować nad odbudowaniem lub nawet wypracowaniem „zdolności edukacyjnych” u osób bezrobotnych, które nie chcą lub nie potrafią się uczyć. Realizacja tego zadania przyczyni się do zmniejszenia luki między popytem i podażą na konkretne zawody. Ważnym zadaniem w procesie poszukiwania zatrudnienia przez osoby bezrobotne będzie także podniesienie ich gotowości do zmiany miejsca zamieszkania. Mobilność przestrzenna uwarunkowana jest najsilniej perspektywą uzyskania w nowym miejscu zamieszkania korzystniejszych warunków pracy, w porównaniu z dotychczasową sytuacją. Dlatego, działania ukierunkowane na podniesienie poziomu mobilności muszą być realizowane przy wykorzystaniu takich instrumentów rynku pracy jak: bony zatrudnieniowe, zasiedleniowe oraz pośrednictwo pracy. Zadanie to również można realizować przy wykorzystaniu narzędzi jakimi dysponuje Międzynarodowa Sieć Służb Zatrudnienia EURES, tj. poprzez informowanie o warunkach i możliwościach podjęcia pracy w krajach Unii Europejskiej, pozyskiwanie i udostępnianie ofert pracy od zagranicznych pracodawców, nawiązywanie i rozwijanie współpracy z partnerami rynku pracy w ramach zasady swobodnego przepływu pracowników.

**Aktywizacja zawodowa osób młodych i powyżej 50 roku życia.** Dla regionalnego rynku pracy znaczącym problemem jest wysoki odsetek osób młodych (17,2%), a także osób w wieku 50+ (25,5%) w ogólnej liczbie osób bezrobotnych. Obie kategorie osób bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim potrzebują szczególnego wsparcia ze względu na fakt, iż mają trudności z wejściem na rynek pracy. Ponadto, Komisja Europejska od dłuższego czasu sama podejmuje działania wspierające



osoby młode oraz wymusza na krajach członkowskich skupienie działań na tej kategorii osób bezrobotnych. Wśród młodych, zjawiskiem charakterystycznym jest proces równoczesnego wchodzenia na rynek pracy dużej grupy osób bez doświadczenia, poszukujących pracy po raz pierwszy. Ponadto, trudna sytuacja gospodarcza jest główną przyczyną wydłużania lub też opóźniania tego procesu. Niekorzystne oddziaływanie na sytuację ma również niedostosowanie systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy. Obligatoryjne staje się podjęcie działań, które z jednej strony będą miały na celu uzupełnienie niewystarczających kompetencji młodzieży, a z drugiej strony będą wpływać na promowanie młodych ludzi z dużym potencjałem wiedzy, ale wykazujących niskie umiejętności poruszania się po rynku pracy. Ponieważ pracodawcy niechętnie zatrudniają osoby młode nieposiadające doświadczenia zawodowego, należy zaplanować takie działania, które przyczynią się do poprawy tej sytuacji m.in. staże w miejscu pracy. Działania skierowane do grupy osób powyżej 50 roku życia powinny prowadzić do łatwiejszego powrotu na rynek pracy. Ze względu na specyficzną sytuację ww. grupy, należy brać pod uwagę rozmaite potrzeby tych osób oraz ułatwić im dostęp do zróżnicowanych form wsparcia. Bardzo niekorzystne dla osób powyżej 50 roku życia w obecnej sytuacji demograficznej jest występowanie na rynku pracy zjawiska dyskryminacji wiekowej. W związku z tym, elementami pomocy, które mają doprowadzić do zwiększenia szans na podjęcie zatrudnienia powinny być instrumenty ukierunkowane na działania prowadzące do doskonalenia lub też zmiany kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach, kursach oraz możliwościach zdobycia doświadczenia zawodowego w miejscu pracy. Powinna być preferowana pomoc indywidualnego wsparcia, która uwzględniać będzie m. in. trening aktywnego poszukiwania pracy, personalne zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, diagnozę wiedzy i umiejętności oraz opracowanie indywidualnych planów działań. Ponadto, związana z założeniami reformy emerytalnej przesuwająca się granica wieku produkcyjnego powoduje konieczność podjęcia niezbędnych działań zmierzających do promowania uczenia się przez całe życie oraz stałe podnoszenie kwalifikacji i rozwijanie kompetencji.

**Rozwój innowacyjnych i konkurencyjnych miejsc pracy.** Do rozwoju innowacyjnych oraz konkurencyjnych miejsc pracy potrzebne są działania, które doprowadzą do poprawy jakości kształcenia oraz dostosowaniu oferty edukacyjnej do gospodarki opartej na wiedzy i zmieniających się potrzeb rynku pracy. Budowa sieci współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami i strefą nauki przy wsparciu władz publicznych oraz sektora otoczenia biznesu, powinna być istotnym elementem wsparcia tego działania. Na wzajemnych powiązaniach i interakcjach pomiędzy uczestnikami, w ramach procesów tworzenia, transferu i wykorzystania różnych rodzajów wiedzy, opiera się system innowacyjnych miejsc pracy. Kluczowym elementem rozwoju nowoczesnych miejsc pracy są przedsiębiorstwa, z ich organizacją



procesu produkcyjnego, wraz z dostępem do zewnętrznych informacji. Ułatwienie dostępu do funduszy wspierających firmy innowacyjne pomoże w rozwiązaniu wielu problemów natury organizacyjnej i finansowej. Rozpoczęcie działalności w dziedzinie wymagającej zaangażowania nowych rozwiązań technicznych i technologicznych niesie za sobą potrzebę zaangażowania większych niż zwykle nakładów materialnych. Również promocja innowacyjności, która jest warunkiem koniecznym rozwoju cywilizacji niosącego za sobą wyższy standard jakości życia, jest bardzo ważnym działaniem, ponieważ świadomość społeczeństwa w tej kwestii jest dość niska. Adresaci działania: mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, związki i organizacje pracodawców.

**Sprawne i efektywne koordynowanie działań PSZ w regionie.** Sprawne i efektywne działanie publicznych służb zatrudnienia zależy przede wszystkim od jakości usług świadczonych przez pracowników ww. instytucji. Pracownik odpowiednio przygotowany do wypełniania swoich obowiązków jest w stanie pozyskać trwale efekty, czyli przyczynić się do zatrudnienia lub innego rodzaju aktywizacji klienta objętego pomocą w zakresie świadczonych usług. Do zrealizowania tego zadania konieczne jest ciągle podnoszenie umiejętności pracowników, co w konsekwencji powinno doprowadzić do sytuacji, w której powierzone zadania będą realizowane sprawniej, skuteczniej i w sposób odpowiednio dobrany do potrzeb zgłaszanych przez klienta. Dodatkowo należy dążyć do tego, aby informacje posiadane przez publiczne służby zatrudnienia m.in o zapotrzebowaniu pracodawców na kwalifikacje, zmian popytu na poszczególne zawody i specjalizacje były wystarczające bowiem odpowiednie ocenione wymagania konkretnych pracodawców w czasie procesu dopasowywania kwalifikacji osób poszukiwanych do specyficznych wymagań miejsca pracy jest warunkiem niezbędnym powodzenia tego działania. W związku z tym, rozwijanie i doskonalenie systemu gromadzenia danych pozwoli na: określenie kierunku szkoleń bezrobotnych, usprawnienie poradnictwa zawodowego, ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych.

## **PRIORYTET II - WZROST POZIOMU JAKOŚCI KSZTAŁCENIA**

Mieszkańcy województwa warmińsko-mazurskiego należą do najslabiej wykształconych w kraju. Skłania to do poszukiwania rozwiązań w kierunku zapewnienia wysoko kwalifikowanych kadr, które byłyby w stanie wnieść swój wkład w rozwój gospodarki województwa. Pomimo pozytywnych trendów przejawiających się we wzroście aspiracji edukacyjnych ludności, pozostaje wiele do zrobienia, w celu dostosowania struktury poziomu wykształcenia do potrzeb gospodarki regionu oraz podniesienia jakości kształcenia. Realizacja tego celu jest warunkiem niezbędnym do osiągnięcia pozytywnych efektów





we wszystkich obszarach, wskazanych na etapie wyznaczania priorytetowych działań. Dzięki inwestycjom w kapitał ludzki rozwija się konkurencyjna gospodarka oparte na wiedzy. Efektem tych działań będzie również ograniczenie bezrobocia i zjawisk związanych z wykluczeniem społecznym. Rozwój kapitału ludzkiego Warmii i Mazur odbywać się powinien poprzez poprawę jakości i dostępności wszystkich szczebli wychowania i szkolnictwa, a także promowanie idei kształcenia ustawicznego. Priorytetowymi kierunkami wsparcia obszaru edukacji w okresie 2014-2020, w myśl Umowy partnerstwa, także na terenie Warmii i Mazur, będzie wsparcie szkolnictwa wyższego i szkolnictwa zawodowego. Nacisk położony będzie również na rozwój kompetencji kluczowych na rynku pracy (tj. technologii informacyjno-komunikacyjnych, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego oraz kształtowania właściwych postaw (tj. kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej).

**Wspieranie wysokiej jakości edukacji, w tym kształcenia ustawicznego.** Jakość rozumiana jest przede wszystkim jako zespół działań danej organizacji, ukierunkowany na spełnienie wymagań określonego klienta. Można przyjąć, iż najważniejszym, choć nie jedynym odbiorcą działań sektora edukacji jest uczeń/słuchacz, który ma prawo oczekiwać wysokiej jakości kształcenia, dostosowanego do jego indywidualnych potrzeb, systematycznej oceny postępów w nauce, a także poradnictwa w zakresie dalszej edukacji i planowania kariery zawodowej. Należy jednak pamiętać, iż niezmiernie ważnym adresatem, szczególnie w przypadku szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, jest pracodawca. Wysokiej jakości edukacja powinna uwzględniać zatem dostosowanie programów nauczania i praktycznej nauki zawodu do potrzeb rynku pracy i oczekiwań pracodawców. Wysiłki powinny koncentrować się również na rozwijaniu umiejętności kluczowych dla współczesnego rynku pracy i kształtowaniu niezbędnych kompetencji personalnych i społecznych uczniów. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia wymagać będzie sprawnego zarządzania placówkami oświatowymi. Niezbędne jest zatem doskonalenie kadry w tym obszarze, jak również wzmocnienie systemu doskonalenia kwalifikacji nauczycieli. Pożądanym efektem działania jest poprawa jakości kształcenia, w tym poprawa efektywności i innowacyjności edukacji. Przewiduje się intensyfikację działań w kierunku podnoszenia kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia. Wspierane będą przedsięwzięcia służące poprawie stanu i wyposażenia infrastruktury edukacyjnej dydaktycznej i pomocniczej w obiektach i ich otoczeniu, podnoszące jakość kształcenia. W wyniku podjętych działań, osoby dorosłe uzyskają lepszy dostęp zarówno do edukacji formalnej,





jak i pozaformalnej oraz będą mogły w sposób formalny potwierdzić efekty uczenia się uzyskane w drodze nieformalnej lub pozaformalnej.

**Podnoszenie kompetencji kadr do potrzeb regionalnej gospodarki.** Celem przykładowych działań realizowanych w tym obszarze jest przygotowanie mieszkańców Warmii i Mazur do funkcjonowania w zmieniających się warunkach społeczno-ekonomicznych poprzez nabywanie, podniesienie lub zmianę posiadanych kompetencji i kwalifikacji. Istotną rolę w tym procesie kształcenia odgrywa system kształcenia w szkołach. Jednak w gospodarce opartej na wiedzy konieczny jest dalszy rozwój jednostki w ramach kształcenia ustawicznego, tak aby jej kwalifikacje cały czas odpowiadały potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa. Dlatego też działania w zakresie podnoszenia kompetencji kadr do potrzeb regionalnej gospodarki powinny zmierzać w dwóch kierunkach. Z jednej strony powinny być skierowane na dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku przy jednoczesnym podnoszeniu jego jakości. Z drugiej zaś, promować ideę i wzmacniać rolę kształcenia ustawicznego. Istotne znaczenie w tym procesie odgrywają pracodawcy, którzy mają możliwość korzystania z różnych źródeł finansowania szkoleń. Przykładem takim jest Krajowy Fundusz Szkoleniowy, który może być wykorzystywany jako efektywny instrument inwestowania w kompetencje pracowników. Należy również pamiętać, iż wszelkie działania zmierzające do podniesienia kompetencji kadr, są elementem podnoszącym konkurencyjność zarówno samych pracowników na rynku pracy jak i samej firmy.

**Współpraca ze szkołami w harmonizowaniu kształcenia zgodnego z potrzebami rynku pracy.** Pomimo wysokiego poziomu bezrobocia w naszym województwie, pracodawcy często odczuwają brak pracowników, których kwalifikacje i kompetencje odpowiadałyby ich oczekiwaniom. Priorytetem powinno być zatem bardzo dobre przygotowanie przyszłych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych do podjęcia pracy. Elementem niezbędnym do osiągnięcia tego celu jest ścisła współpraca szkół z pracodawcami, w tym z rzemiosłem, aby absolwentów cechowała praktyczna umiejętność wykonywania wyuczonego zawodu. Współpraca powinna obejmować wiele płaszczyzn. Początkiem może być diagnoza potrzeb rynku pracy pod kątem zasadności kontynuowania kształcenia w poszczególnych zawodach, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów kluczowych dla gospodarki i rozwoju regionu i uzyskanie pozytywnej opinii pracodawców na temat dostosowania oferty kształcenia do ich potrzeb. Pracodawcy powinni być również zaangażowani w proces tworzenia programów nauczania, jak również w samą realizację procesu dydaktycznego. Odbywać się to może poprzez organizację zajęć praktycznych, staży i praktyk zawodowych, co umożliwi uczniom zdobycie doświadczenia w miejscu pracy. Kolejnym elementem współpracy mogą być lekcje otwarte prowadzone



z udziałem pracodawców. Wspólne działania skupiać się mogą również na organizacji dodatkowych zajęć dla uczniów w zakresie nowych rozwiązań technicznych i technologicznych w obszarach, w którym prowadzone jest kształcenie zawodowe. Pracodawcy powinni zostać również włączeni w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje. Ważnym elementem współpracy dla szkół będzie zaangażowanie pracodawców w tworzenie i modernizację bazy i wyposażenia dydaktycznego. Pracodawcy mogą brać także udział w doskonaleniu zawodowym nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu. Przykładem takich działań będą np. szkolenia, kursy, staże i praktyki zawodowe dla nauczycieli w zakresie nowych rozwiązań technicznych i technologicznych. Efektem działania będzie dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy poprzez zaangażowanie przedstawicieli pracodawców ze szkołami zawodowymi wszystkich szczebli.

### **PRIORYTET III - WŁĄCZENIE ZAWODOWE I SPOŁECZNE OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM**

Efektom podejmowanych działań ma być przywrócenie osób zagrożonych wykluczeniem na rynek pracy, dzięki stworzeniu możliwości do zatrudnienia oraz integracji ze społeczeństwem. Trendy demograficzne wymagają wykorzystania aktualnie istniejących rezerw pracy i przeciwdziałania ich utracie. Skłania to do intensyfikacji działań skierowanych w kierunku aktywizacji osób młodych wchodzących na rynek pracy oraz osób powyżej 50 roku życia. Priorytetem w naszym województwie są również działania, których celem jest zapobieganie przechodzenia bezrobotnych w stan długotrwałego pozostawania bez pracy, poprzez aktywizację w pierwszym okresie po utracie pracy. Wsparciem objęte są również inicjatywy i działania ukierunkowane na podnoszenie zdolności do zatrudnienia, zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców na obszarach wiejskich, gdzie rynek pracy jest mniej elastyczny i trudniejszy jest również dostęp do usług społecznych. Osoby, które zamieszkują tereny wiejskie, bardziej dotkliwie odczuwają zmiany gospodarcze, które wpływają m.in. na poziom aktywności zawodowej mieszkańców. W szczególnej sytuacji na rynku pracy są kobiety. Sytuację zawodową kobiet warunkuje wiele barier i stereotypów utrudniających równy dostęp do pracy i awansu zawodowego. Bariery dotyczą różnych sfer życia. Istotną rolę w zwiększeniu dostępności zatrudnienia pełni promocja równości szans do zatrudnienia. Konieczne jest także, kontynuowanie działań, zmierzających do wyrównywania szans zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami. Praca stanowi dla nich nie tylko źródło dochodu, lecz jest również wyznacznikiem integracji społecznej. Mimo prowadzonej od wielu lat polityki na rzecz tej grupy społecznej, osoby z niepełnosprawnościami nadal napotykać wiele barier swojej aktywności, często też nie są do tej aktywności odpowiednio



przygotowane i motywowane. Przyczyną wykluczenia społecznego bardzo często jest ubóstwo. Jest to istotny problem naszego województwa. Ubóstwo dotyczy zazwyczaj obszarów, na których występuje szczególne natężenie problemów, takich jak oddalenie od rynku pracy i związane z nim konsekwencje oraz niewystarczający dostęp do dobrej jakości niedrogich usług publicznych. Istotnym wyznacznikiem skali i zasięgu ww. problemów jest natężenie korzystania ze wsparcia systemu pomocy społecznej. Dominującymi powodami wsparcia udzielanego przez pomoc społeczną są bezrobocie, ubóstwo oraz niepełnosprawność, przy czym ponad 60 % osób (w stosunku do ogólnej liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną) korzysta z tego wsparcia z powodu bezrobocia. W badaniach społecznych zminimalizowanie problemów ubóstwa i bezrobocia wskazywane jest, jako kwestia najpilniejsza do rozwiązania w regionie.

**Integracja grup defaworyzowanych z rynkiem pracy.** Działanie ma na celu udzielenie wsparcia wszystkim osobom doświadczającym różnego rodzaju dyskryminacji na rynku pracy, prowadzącego do ich wejścia, bądź powrotu do czynnego życia zawodowego. Ze względu na zróżnicowanie potrzeb grupy docelowej, którą stanowią m.in. osoby długotrwale bezrobotne, mieszkańcy wsi, niepełnosprawni, bezdomni, osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze i penitencjarne, ubodzy, realizowane działania muszą mieć charakter zindywidualizowany i kompleksowy. Dla zwiększenia ich efektywności powinny być również realizowane w dłuższej perspektywie czasowej. Podkreślić należy, iż ich skuteczność w ogromnej mierze zależy od współpracy różnych instytucji. Partnerskie podejście przyczyni się do trafniejszego dostosowania działań do potrzeb określonych grup, zniweluje możliwość powielania się przedsięwzięć. Jedną z barier wejścia na rynek pracy grup defaworyzowanych jest opieka nad dzieckiem. Dlatego też działania związane z powrotem lub rozpoczęciem życia zawodowego tych grup, a szczególnie młodych matek, skupiać się będą na zapewnieniu większego dostępu do usług opieki nad dziećmi do lat 3 oraz na innych działaniach umożliwiających godzenie życia zawodowego i prywatnego (np. elastyczny czas pracy). Sytuacja polityczna na świecie zmusza do intensyfikacji działań związanych z integracją imigrantów, nie tylko w ujęciu zawodowym, ale przede wszystkim społecznym. Kontynuowane powinny być również inicjatywy adresatami których są mniejszości narodowe, szczególnie mniejszość romska. W ramach działań związanych z integracją grup defaworyzowanych z rynkiem pracy realizowane będą również działania na rzecz podnoszenia umiejętności społecznych i zdolności do podjęcia zatrudnienia oraz funkcjonowania w społeczeństwie osób odbywających karę pozbawienia wolności.



**Ograniczanie poziomu wykluczenia zawodowego i społecznego mieszkańców.** Realizacja tego działania możliwa będzie dzięki wykorzystaniu całego wachlarza instrumentów i usług zgodnego z Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W dążeniu do ograniczenia wykluczenia zawodowego i społecznego niezbędne jest jednak poszukiwanie nowych form pomocy bądź promocja istniejących, mało rozpowszechnionych i wykorzystywanych w niedostatecznym stopniu. Zwiększaniu szans na zatrudnienie grup defaworyzowanych służyć będzie niewątpliwie wsparcie sektora ekonomii społecznej, a szczególnie spółdzielni socjalnych. Założenie spółdzielni socjalnej daje możliwość dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, przywrócenie na rynek pracy, a osobom bezrobotnym - aktywizację zawodową. Poprzez działalność spółdzielni socjalnej, członkowie jej mają szansę na odbudowanie i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej oraz zdolności do samodzielnego świadczenia pracy. W ramach tego działania podejmowane będą również inicjatywy zmierzające do ograniczenia barier i zachowań dyskryminacyjnych wobec określonych grup, wynikających z utrzymywania się często nieuzasadnionych stereotypów. W tym celu wśród pracodawców realizowane będą akcje promocyjne, w ramach których upowszechniane będą informacje nt. korzyści związanych z zatrudnieniem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności osób starszych i niepełnosprawnych. Nie należy zapominać, iż chcąc osiągnąć zwiększone zatrudnienie i zapobiegać wykluczeniu społecznemu, zwłaszcza wśród osób starszych, niewątpliwie należy zapewnić właściwą profilaktykę, opiekę zdrowotną, rehabilitacyjną.

**Zwiększenie dostępności miejsc pracy i usług społecznych.** Do poprawy dostępu do zatrudnienia niezbędne jest wspieranie mobilności zawodowej, poprzez działania ułatwiające podjęcie zatrudnienia poza miejscem zamieszkania, stworzenie warunków rozwoju zawodowego oraz zwiększenie dostępności do informacji o ofertach pracy. Jedną z form skutecznego zwiększania liczby miejsc pracy, szczególnie na terenie naszego województwa, gdzie trudno jest pozyskać wystarczającą liczbę ofert, jest rozwój działań wspierających przedsiębiorczość. Działania te powinny być ukierunkowane na tworzenie nowych miejsc pracy, jak również na pomoc pracodawcom, którym pogorszyły się warunki prowadzenia działalności gospodarczej w celu ochrony już istniejących. Nierówność w dostępie do dobrej jakości usług społecznych jest często przyczyną pogłębiającego się wykluczenia ze wszystkimi jego konsekwencjami. Wykluczenie z dostępu do usług może być spowodowane z jednej strony ich brakiem lub niewystarczającą jakością na danym obszarze, z drugiej zaś wysokimi kosztami. Dlatego też wysiłki powinny iść w kierunku zwiększania dostępu do niedrogich, wysokiej jakości usług społecznych, szczególnie dla osób zagrożonych ubóstwem oraz osób z terenów wiejskich.



Źródło: „Zaktualizowana Strategia Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2025 roku”

### **Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego województwa warmińsko – mazurskiego do roku 2025**

Strategia rozwoju województwa warmińsko – mazurskiego w horyzoncie 2025r. wskazuje priorytety, które w szerokim rozumieniu obejmują całość zjawisk społeczno – gospodarczych włącznie z relacjami ze środowiskiem przyrodniczym. Polityka rozwoju regionu będzie koncentrowała się na szczególnym traktowaniu tych priorytetów, czego wyrazem są określone niżej cele strategiczne.

#### **CEL STRATEGICZNY I: WZROST KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI**

Wzrost konkurencyjności gospodarki będzie wynikiem realizacji działań w ramach trzech celów operacyjnych:

- wzrostu konkurencyjności regionu poprzez rozwój inteligentnych specjalizacji;
- wzrostu innowacyjności firm;
- wzrostu liczby miejsc pracy.

#### **Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój inteligentnych specjalizacji**

Głównym obszarem zainteresowania samorządu regionalnego będzie wspieranie trzech specjalizacji regionalnych: ekonomia wody, drewno i meblarstwo oraz żywność wysokiej jakości (specjalizacje scharakteryzowane są w rozdziale dziewiątym Strategii). Działania samorządu regionalnego będą skoncentrowane na inicjowaniu i wspieraniu współpracy różnych szczebli instytucjonalnych oraz wspieraniu wzrostu aktywności i skuteczności przedsiębiorstw w wykorzystywaniu różnorodnych instrumentów rozwoju firm. W zdefiniowanych specjalizacjach funkcjonuje olbrzymia liczba podmiotów gospodarczych i organizacji, bazujących w dużej mierze na zasobach wewnętrznych regionu. Rozwój firm w obszarze inteligentnych specjalizacji oparty będzie o innowacyjne koncepcje i projekty sprzyjające podniesieniu konkurencyjności przedsiębiorstw przy jednoczesnym efektywnym i racjonalnym wykorzystywaniu zasobów naturalnych (m.in. energetycznych, w tym z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, racjonalnym gospodarowaniu wodą) oraz stosowaniu rozwiązań przyjaznych środowisku. Inteligentny rozwój przedsiębiorstw uwzględniac będzie również innowacyjne podejście do kwestii społecznych (w tym w obszarach społecznej odpowiedzialności biznesu). Rozwój specjalizacji ma przyczynić się do wzrostu innowacyjności regionu oraz wzrostu aktywności zawodowej i przedsiębiorczości. W ramach tego celu operacyjnego przewidywane są następujące kierunki działań:



**A. Jakość produktów i usług.** Zakres tego kierunku obejmuje m.in.: wspieranie innowacyjności; transfer wiedzy i technologii; podaż kapitału (instrumenty inżynierii finansowej, kapitały wysokiego ryzyka); programy promocji jakości; utrzymywanie norm i standardów przyjętych w Unii Europejskiej; produktowe podejście do oferty turystycznej uwzględniające konieczność wydłużania sezonu turystycznego i poszukiwania różnorodnych oraz nowatorskich form turystyki i wypoczynku (np. rozwój funkcji sanatoryjno-uzdrowiskowych, a także rewitalizacja jezior i rzek dla wędkarstwa); wspieranie inicjatyw rozwijających produkcję żywności według zasady „od pola do stołu”; wsparcie informacyjno-szkoleniowe. Z jakością produktów i usług wiążą się również inwestycje infrastrukturalne. Infrastruktura powinna odpowiadać na m.in. pojawiające się zapotrzebowanie turystów i mieszkańców oraz wspierać tworzenie popytu na nowe i nowatorskie produkty, w tym turystyczne, przy jednoczesnym zachowaniu walorów przyrodniczych regionu (np. w oparciu o Kanał Mazurski).

**B. Sektor naukowy i badawczo-rozwojowy.** W ramach tego kierunku działań potrzebne będą przede wszystkim instrumenty finansowe na ochronę prawną własności przemysłowej, prace rozwojowe i identyfikacje potencjalnych zastosowań (od wyników badań naukowych, pomysłu, wynalazku do zweryfikowanych oraz przetestowanych w skali technicznej i przemysłowej technologii), rozwój badań w zakresie inteligentnych specjalizacji, wspieranie badań aplikacyjnych oraz rozwój innowacyjności. Uczelnie wyższe powinny przyczyniać się do wzmocnienia kierunków edukacyjnych związanych z inteligentnymi specjalizacjami (w tym upowszechnianie i wspieranie rozwoju praktyk zawodowych) i poprawy swojej pozycji w kraju oraz na arenie międzynarodowej.

**C. Inne instytucje otoczenia biznesu.** Kierunek obejmuje m.in.: wspieranie finansowe, organizacyjne i merytoryczne już działających oraz powstających instytucji otoczenia biznesu (w szczególności zapalających luki w podaży usług dla firm na poziomie lokalnym i ponadlokalnym); podnoszenie jakości i rozszerzanie katalogu usług (w tym szczególnie proinnowacyjnych) oraz specjalizację instytucji w celu pełnej profesjonalizacji działań.

**D. Współpraca.** Ten kierunek powinien być realizowany przede wszystkim poprzez: inicjowanie, tworzenie i współpracę instytucjonalną na poziomie lokalnym, międzyregionalnym i międzynarodowym (w tym klastry, grupy producenckie, stowarzyszenia skupiające przedsiębiorców, współpraca na linii nauka – biznes, tworzenie centrów kompetencji inteligentnych specjalizacji). Nacisk położony będzie również na rozwój powiązań sieciowych na mikroekonomicznym szczeblu przedsiębiorstw, prowadzących do wzrostu efektywności, konkurencyjności i powiększania rynków zbytu.

**E. Aktywność promocyjna i wystawiennicza.** Kierunek działań obejmuje: wykorzystanie systemów pozyskiwania inwestorów zewnętrznych i rozwoju eksportu; wspieranie działań proeksportowych;





współpracę organizacji skupiających przedsiębiorców na poziomie lokalnym i regionalnym z centrami obsługi inwestorów i eksporterów, agencjami rozwoju, samorządami terytorialnymi; współpracę międzynarodową w ramach miast i regionów partnerskich (misje i targi gospodarcze, efektywniejsze dla gospodarki wykorzystanie współpracy gmin bliźniaczych i organizacji współpracy). Szczególnym obszarem działań powinna być pomoc w promocji krajowej i zagranicznej produktów ze znakami świadczącymi, iż produkty i usługi pochodzą z Warmii i Mazur (np. wystawy i targi), a także propagowanie dobrych praktyk w ramach inteligentnych specjalizacji. Jeden z obiektów regionu – np. Kanał Elbląski zostanie wprowadzony na listę dziedzictwa kulturowego UNESCO.

**F. Monitoring gospodarki województwa.** Ten kierunek działań ma zapewnić rozwój regionalnego systemu informacji gospodarczej, pozyskiwanie i rozpowszechnianie danych na temat szczególnych dla regionu sektorów gospodarki, klimatu przedsiębiorczości. Ważną funkcję będzie pełnił Regionalne Obserwatorium Terytorialne.

### **Wzrost innowacyjności firm**

Wyznaczenie odrębnego celu operacyjnego dotyczącego innowacyjności firm wynika z założenia, że nie wszystkie procesy związane z innowacyjnością będą odbywały się w ramach inteligentnych specjalizacji. Innowacje mogą powstawać wszędzie, jednak najczęściej związane są z wysokimi nakładami finansowymi, kapitałem ludzkim, innowacyjnym zapleczem instytucjonalnym. Wszystkie te czynniki tworzą korzystne dla innowacji środowisko regionalne. Od 2004 r. województwo dysponuje Regionalną Strategią Innowacyjności, która została zaktualizowana w roku 2010. Problematyka innowacyjności regionu jest zatem dobrze rozpoznana i w ramach tej Strategii powinny być realizowane kierunki działań, które w szerokim rozumieniu budują regionalny system innowacji. W szczególności są to:

**A. Firmy.** Kierunek działań wymaga m.in.: instrumentów finansowych na tworzenie nowych przedsiębiorstw i rozwój własnych innowacji; wsparcia finansowego transferu wiedzy oraz innowacji; wsparcia współpracy przedsiębiorstw z ośrodkami naukowo-badawczymi.

**B. Sektor naukowy i badawczo-rozwojowy.** Konieczne będzie wspieranie finansowe możliwie szerokiej palety działań ukierunkowanych na innowacyjność (tj. granty badawcze, środki na wdrożenia rozwiązań innowacyjnych; staże w firmach i wiodących ośrodkach naukowo-badawczych w kraju i za granicą; promocja dobrych praktyk). W tym obszarze działań powinno znaleźć się również wsparcie kierunków zamawianych na uczelniach.

**C. Inne instytucje otoczenia biznesu.** Wspomagane będą instytucje funkcjonujące oraz nowe, które będą świadczyć usługi wspierające poziom innowacyjności regionu (kapitał załączkowy, kapitał



podwyższonego ryzyka, aniołowie biznesu, fundusze pożyczkowe i poręczeniowe). W szczególności oczekiwane będzie świadczenie usług finansowych oraz pośredniczących dla nowych podmiotów gospodarczych działających w branżach zaawansowanych technologicznie lub wykazujących innowacyjność.

**D. Kapitał ludzki.** Ten kierunek działań związany jest ściśle z edukacją, ale w zakresie innowacyjności powinien być uzupełniony o działania wspierające innowacyjnych i kreatywnych mieszkańców regionu na każdym etapie życia (np. stypendia, finansowanie badań, mentoring, szkolenia dla firm i instytucji). Istotne będą również: rozwój doradztwa zawodowego dla uczniów szkół gimnazjalnych; rozwój kształcenia ustawicznego oraz szkolenia dostosowujące do zmian pracy, a także działania służące wzrostowi kompetencji kadr w przedsiębiorstwach (szkolenia, doradztwo).

**E. Infrastruktura.** Kierunek działań jest częściowo zbieżny z kierunkiem „infrastruktura teleinformatyczna” w celu strategicznym 4. Dotyczy również: wsparcia działalności parków naukowo-technologicznych; rozwoju inkubatorów technologicznych; tworzenia przestrzeni dla rozwoju kreatywności mieszkańców.

### **Wzrost liczby miejsc pracy**

Region o jednym z najwyższych wskaźników bezrobocia w Unii Europejskiej musi starać się zwiększyć liczbę miejsc pracy oraz aktywność zawodową mieszkańców. Szczególnie istotne jest tworzenie trwałego zatrudnienia w sektorach potrafiących konkurować na rynkach międzynarodowych. W tym celu konieczne będą działania ukierunkowane na wzrost potencjału już działających firm, tworzenie nowych oraz przyciąganie bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Problemy na rynku pracy województwa warmińsko-mazurskiego wynikają m.in. z tego, że system edukacji nie reaguje odpowiednio szybko na potrzeby rynku. Niestety znaczna część wysoko wykwalifikowanych absolwentów szkół poszukuje pracy w innych regionach. Mimo to, konieczny jest nacisk na jak najlepsze kształcenie przyszłych pracowników i przedsiębiorców, w taki sposób, by mogli skutecznie konkurować na różnych rynkach pracy, a także byli w stanie sami tworzyć nowe miejsca zatrudnienia. Ważnym elementem realizacji tego celu jest ściślejsza współpraca przedsiębiorców ze światem nauki i edukacji. Działania samorządu województwa powinny uwzględniać specyfikę zmian na rynku pracy oraz endogeniczny potencjał regionu, dlatego będą ukierunkowane na rozwój inteligentnych specjalizacji, innowacyjność i przedsiębiorczość, a także rozwój usług rynkowych. W ramach realizacji celu przewiduje się następujące kierunki działań:

**A. Zachęty dla utrzymywania i wzrostu zatrudnienia w firmach** m.in.: w postaci instrumentów inżynierii finansowej; systemów zachęt podatkowych; obniżania kosztów działalności firm na poziomie



lokalnym (np. przygotowanie kadry pracowniczej, kształtowanie odpowiedniej mentalności siły roboczej, doradztwo dla przedsiębiorców). Tym kierunkiem działań powinny zostać objęte również osoby wykazujące przedsiębiorczość, rozpoczynające pracę na własny rachunek (w tym w sektorze ekonomii społecznej). Ważnym elementem kierunku działań powinno być wspieranie kształcenia ustawicznego.

**B. Współpraca przedsiębiorstw z wyższymi uczelniami i szkołami zawodowymi** w celu lepszego dopasowania profili nauczania do wymogów gospodarki (pozyskiwanie wykwalifikowanych kadr, wzrost kwalifikacji pracowników oraz wzrost kwalifikacji przedsiębiorców). Ścisłejsze powiązanie uczelni i szkół z gospodarką regionu może nastąpić m.in. poprzez kształcenie w ramach zamówień edukacyjnych, rozwój współpracy i aktywizację edukacyjną w postaci staży dla absolwentów, praktyk zawodowych, stypendiów i staży dla doktorantów.

**C. Infrastruktura służąca rozwojowi przedsiębiorczości**, co oznacza przede wszystkim: wspieranie rozwoju parków naukowo-technologicznych, inkubatorów przedsiębiorczości; inkubatorów przedsiębiorczości społecznej; tworzenie nowych obszarów rozwojowych (stref gospodarczych) na terenach miast i wsi (w tym wchodzących w programy rewitalizacji miast).

**D. Szkoły i uczelnie.** W tym kierunku działań potrzebne będą przykładowo: tworzenie nowych kierunków kształcenia i dostosowywanie istniejących zgodnie z wymogami gospodarki oraz rynku pracy w województwie; podniesienie jakości kształcenia; ukierunkowanie części profili edukacyjnych na inteligentne specjalizacje; rozwój kształcenia ustawicznego; doradztwa zawodowego; ewaluacja kompetencji uczniów, studentów oraz nauczycieli i wykładowców.

**E. Monitoring rynku pracy i systemu edukacji.** Kierunek działań będzie realizowany na potrzeby wszystkich typów szkół. Istotnym elementem powinien być bank informacji o potrzebach rynku pracy i możliwościach kształcenia ustawicznego.

**F. Informacja i promocja.** Ten kierunek obejmuje m.in. doradztwo w zakresie warunków rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej, promocję postaw przedsiębiorczych.

## **CEL STRATEGICZNY II: WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ**

Wzrost aktywności społecznej będzie następował wskutek realizacji dwóch celów operacyjnych:

- rozwój kapitału społecznego;
- wzrost dostępności i jakości usług publicznych.

Pierwszy z nich jest ściśle związany z różnymi formami aktywności społecznej, w tym ekonomii społecznej, od indywidualnej do organizacyjnej. Wysoka jakość, a przede wszystkim powszechność



usług publicznych również przyczynia się do wzrostu aktywności społecznej. Społeczeństwo wyedukowane, zdrowe, korzystające z oferty kulturalnej i wypoczynkowej jest społeczeństwem aktywnym.

### **Rozwój kapitału społecznego**

Wysoki poziom kapitału społecznego świadczy nie tylko o cechach mieszkańców gmin i regionów, ale również wpływa na sytuację gospodarczą. Dlatego kapitał społeczny stawiany jest często wśród czynników decydujących o rozwoju, a kojarzony jest z takimi cechami, jak: poszanowanie prawa, zaufanie, tolerancja, solidarność, a także wysoka aktywność społeczna. Bardzo ważną rolę w rozwoju kapitału społecznego pełnią aktywne organizacje pozarządowe. To one najczęściej są nośnikami idei oraz inicjują współpracę między różnymi grupami społecznymi. Rozwój instytucji społeczeństwa obywatelskiego w regionie będzie wpływał korzystnie również na postawę administracji samorządowej. Wzrost kapitału społecznego wymaga działań kształtujących go już na poziomie wychowania w rodzinie i w początkowym okresie edukacji (przedszkola), poprzez rozwój aktywności społecznej, obywatelskiej i kulturalnej. Jednocześnie system instytucjonalny musi wspierać zaangażowanie i chęci realizacji poszczególnych jednostek, by wspólnie dawać przykład innym w celu wyzwolenia szerszej aktywności społecznej. Planowane kierunki działań:

**A. Aktywni mieszkańcy.** Kierunek działań obejmuje m.in.: tworzenie warunków dla powstawania i rozwoju aktywności społecznej oraz kształtowanie i wspieranie postaw obywatelskich mieszkańców w każdym wieku; edukację obywatelską, w tym w systemie oświaty; animowanie i wzmacnianie aktywności mieszkańców na rzecz rozwoju lokalnego; rozwój partycypacji społecznej i wolontariatu; tworzenie infrastruktury aktywności społecznej, w tym sportowej.

**B. Organizacje pozarządowe.** W kierunku tym mieszczą się np.: wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych poprzez tworzenie systemu wsparcia; ekonomizacja organizacji – rozwój przedsiębiorczości społecznej; rozwijanie kompetencji społecznych liderów i animatorów.

**C. Instytucje publiczne (w tym w szczególności system edukacji i instytucje kultury).** Realizacja celu w tym kierunku wymagać będzie m.in.: zwiększenia wykorzystania zasobów lokalnych instytucji publicznych dla rozwijania aktywności społecznej i obywatelskiej; tworzenia warunków dla wzmacniania tożsamości i uczestnictwa w kulturze na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym; wzmocnienia edukacji obywatelskiej i kulturalnej; rozwoju kompetencji obywatelskich i kulturowych w kształceniu innym niż formalne; upowszechniania różnych form uczestnictwa w kulturze.

**D. Współpraca.** W szczególności kierunek będzie obejmował: zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w tworzeniu polityk publicznych i realizacji zadań publicznych oraz standaryzację zadań



publicznych; wspieranie istniejących i tworzenie trójsektorowych partnerstw lokalnych; wspieranie współpracy z podmiotami zagranicznymi, zwłaszcza z obwodu kaliningradzkiego; rozwój społecznej odpowiedzialności biznesu; wspieranie tworzenia i funkcjonowania federacji, sieci współpracy w celu łączenia zasobów i podejmowania wspólnych działań w sektorze pozarządowym.

**E. Informacja i promocja.** Aktywne postawy społeczne oraz „dobre praktyki” w sferze pożytku publicznego powinny być promowane w środowiskach lokalnych i na poziomie regionalnym. W szczególności za wzór powinni być stawiani wolontariusze i filantropi.

### **Wzrost dostępności i jakości usług publicznych**

Niniejszy cel operacyjny dotyczy kilku ważnych dla regionu sfer rozwoju, którymi są: edukacja (w odróżnieniu od opisanych wcześniej zależności z gospodarką, w tym miejscu dotyczy edukacji szerszej rozumianej); usługi medyczne; kultura; bezpieczeństwo publiczne i bezpieczeństwo socjalne. Istotne będą kierunki działań, które przyczynią się do rozwoju funkcji ponadregionalnych Olsztyna oraz regionalnych Elbląga i Elku, a także funkcji ponadlokalnych ośrodków powiatowych. Wzrost dostępności usług publicznych powinien przyczynić się do poprawy jakości życia na terenach wiejskich, w szczególności dzieci w zakresie edukacji i kultury. W ramach celu operacyjnego przewiduje się następujące kierunki działań:

**A. Edukacja.** Ten kierunek działań obejmuje zarówno edukację formalną, jak i pozaformalną. W pierwszej z nich istotne są wszystkie etapy edukacji od edukacji przedszkolnej do studiów wyższych, z dużym naciskiem na kształcenie zawodowe uwzględniające inteligentne specjalizacje i potrzeby przedsiębiorców. Z kolei kształcenie przez całe życie wiąże się z procesami zachęcania i wspierania postaw otwartych na wiedzę, chęć pozyskiwania nowych kwalifikacji, niezależnie od wieku i pełnionych funkcji. Dlatego ważne będą: inicjatywy zmierzające do powoływania nowych uczelni (przede wszystkim o profilu technicznym) oraz rozszerzania kierunków kształcenia i oferty nauczania w już istniejących (w tym kierunki kształcenia związane ze starzeniem się społeczeństwa); wzmocnienie i ustabilizowanie kadry naukowo-dydaktycznej; doskonalenie kwalifikacji (w tym samych nauczycieli); granty i środki na badania; rozwijanie współpracy między ośrodkami akademickimi w kraju i za granicą; edukacja ekologiczna; kształtowanie społeczeństwa informacyjnego (promocja i umiejętności wykorzystywania urządzeń teleinformatycznych i Internetu w edukacji, pracy i życiu codziennym); racjonalizacja sieci szkół w oparciu o jasne kryteria, a także usprawnienia dowozu uczniów do szkół; zwiększanie dostępu niepełnosprawnych do edukacji; opracowania i wdrożenia systemu stypendialnego dla dzieci i młodzieży z rodzin najbiedniejszych.



**B. Opieka zdrowotna.** Ten kierunek przewiduje tworzenie nowoczesnej opieki zdrowotnej uwzględniającej zmiany w strukturze demograficznej społeczeństwa. Mieszczą się tutaj działania służące zapewnieniu optymalnej dostępności do wszystkich kategorii świadczeń zdrowotnych, bez względu na miejsce zamieszkania. W ramach tego kierunku wspierane będą projekty służące podwyższeniu standardu obiektów ochrony zdrowia i ich wyposażenia medycznego, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju ośrodków specjalistycznych. Budowę obiektów ochrony zdrowia dopuszczać się będzie wyjątkowo – w sytuacji potrzeby wypełnienia luki w systemie usług zdrowotnych i braku możliwości zastosowania innego rozwiązania problemu. Istotne będzie również doskonalenie systemu zintegrowanego ratownictwa medycznego oraz informatyzacja podmiotów leczniczych.

**C. Profilaktyka i wsparcie potrzebujących.** Kierunek działań dotyczy przede wszystkim: promocji zdrowego stylu życia; zintegrowanych programów aktywizacji (bezrobotnych i niepełnosprawnych, dzieci i młodzieży ze środowisk najuboższych zagrożonych dziedziczeniem ubóstwa, osób starszych); promocji oferty wypoczynkowej regionu w powiązaniu z zachętami dla mieszkańców na aktywny wypoczynek; profilaktyki zjawisk patologicznych; poprawy jakości pracy szkoły (w tym doskonalenia i rozszerzania form pozaszkolnej działalności oświatowo-wychowawczej); wspierania roli szkoły w procesie integracji województwa i budowania tożsamości regionalnej; tworzenia bezpiecznej przestrzeni publicznej; resocjalizacji; systemów pomocy dla osób uzależnionych; systemów zastępczej opieki rodzinnej oraz opieki nad osobami starszymi (na poziomie wojewódzkim i powiatowym, wymagających również inicjowania rozwoju wolontariatu, tworzenia grup samopomocowych, wsparcia organizacji pozarządowych działających na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy z zewnątrz).

**D. Instytucje kultury i organizacje pozarządowe.** Ten kierunek działań wiąże się z aktywizacją społeczną, ale również ze wzrostem jakości i różnorodności oferty kulturalnej regionu, przede wszystkim dla swoich mieszkańców. Potrzebne będzie wsparcie finansowe instytucji kultury również na rzecz włączenia ich w tworzenie produktów turystycznych i wypoczynkowych oraz rozszerzenie kręgu odbiorców (w tym osoby niepełnosprawne, uczniowie). Instytucje kultury i organizacje pozarządowe będą wspierane również w procesie wzmocnienia ich funkcji regionotwórczej.

**E. Infrastruktura.** W ramach tego kierunku działań powinny znaleźć się wszystkie inwestycje infrastrukturalne wynikające z potrzeb niniejszego celu (np. infrastruktura sprzyjająca aktywizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, infrastruktura przyjazna i uwzględniająca potrzeby ludzi starszych, niepełnosprawnych; infrastruktura kultury, infrastruktura sportowa; infrastruktura edukacyjna (ośrodki wychowania przedszkolnego, szkoły, obszary edukacji ekologicznej); budownictwo czynszowe i różne formy budownictwa socjalnego, a także tworzenie niezbędnej infrastruktury socjalnej w takim stopniu, by była ona zagwarantowana na poziomie powiatów ; system hydrotechniczny regulujący





stosunki wodne oraz zabezpieczenie przeciwpowodziowe, urządzenia osłony przeciwpowodziowej, urządzenia melioracyjne oraz kształtowanie koryta cieku naturalnego – zwłaszcza kompleksowe i nowoczesne działania uwzględniające zasady racjonalnego planowania w układzie zlewniowym).

**F. Policja, straż pożarna, straż graniczna, inspekcja transportu drogowego** – poprawienie infrastruktury, wyposażenia w sprzęt i środki transportu, a także działania służące wzrostowi efektywności i skuteczności tych służb.

**G. Koordynacja** – w szczególności powinna dotyczyć współpracy służb zapewniających bezpieczeństwo mieszkańców (policji, straży pożarnej, pogotowia ratunkowego, wodnego ochotniczego pogotowia ratunkowego, straży leśnej, straży rybackiej, służb weterynaryjnych, służb sanitarnych i innych), a także tworzenia centrów działań kryzysowych.

**H. Monitoring.** Ten kierunek działań powinien obejmować: badania stanu oraz potencjału rozwojowego usług dla starzejącego się społeczeństwa; monitorowanie zjawisk patologicznych; rozwój systemu rozpoznawania, prognozowania i monitorowania zagrożeń.

**I. Informacja i promocja.** W szczególności promocja społeczna, przedstawiająca Warmię i Mazury jako region, w którym warto żyć, niezależnie od wieku.

### **CEL STRATEGICZNY III - WZROST LICZBY I JAKOŚCI POWIĄZAŃ SIECIOWYCH**

Powiązania sieciowe, jakie odgrywają szczególną rolę w rozwoju dotyczą przede wszystkim gospodarki, dlatego taki właśnie charakter nadano temu celowi. Kluczowym podmiotem w realizacji tego celu będzie administracja publiczna. Osiągnięcie celów operacyjnych będzie wymagało wysokiej jakości funkcjonowania administracji, jej otwartości na współpracę oraz wysokiego zaangażowania w wykorzystywaniu różnych form współpracy na rzecz rozwoju regionu. To właśnie sieciowa współpraca powinna być ważnym narzędziem budowania relacji na różnych poziomach – formalnych i nieformalnych, branżowych i interdyscyplinarnych, dla osiągnięcia efektów synergii. W celu strategicznym przewidziane są dwa cele operacyjne:

- doskonalenie administracji;
- intensyfikacja współpracy międzyregionalnej.

#### **Doskonalenie administracji**

Administracja publiczna stanowi ważny element nowoczesnej i konkurencyjnej gospodarki. Wysoka jakość administracji zaliczana jest często do ważnych czynników lokalizacji. Od postawy urzędników zależy w dużej mierze klimat inwestycyjny. Realizacja tego celu operacyjnego powinna również



przyczynić się do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Kierunki działań przewidzianych dla realizacji tego celu są następujące:

**A. E-administracja.** Kierunek działań powinien wesprzeć budowę społeczeństwa informacyjnego, ale przede wszystkim ułatwić kontakty na linii przedsiębiorcy – administracja. Potrzebne będzie wsparcie podnoszenia jakości oferowanych informacji oraz doskonalenie form przekazu (w tym obcojęzyczne strony internetowe).

**B. Zarządzanie strategiczne,** którego wyrazem powinna być umiejętność podejścia integrującego różne poziomy administracji. W ramach tego kierunku rozwijane będą szkolenia, wymiana doświadczeń krajowych i zagranicznych oraz integracja współpracy administracji wewnątrz regionu.

**C. Jakość funkcjonowania administracji** (wdrażanie w urzędach systemów jakości i ich certyfikacji; wspieranie poprawy organizacji urzędów i warunków pracy, w tym podwyższenie standardów obiektów administracji publicznej i ich wyposażenia; wspieranie rozwoju kompetencji, szkoleń i okresowych ocen).

**D. Współpraca** – w tym kierunku działań administracja powinna rozwijać swoje funkcje „animatora” regionalnego i lokalnego. Konieczne będzie wsparcie administracji w zakresie kreowania aktywności społeczności lokalnych, budowania partnerstw (miedzy samorządami, na linii samorząd – przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe), włączania obywateli w proces współdecydowania o rozwoju, a także współpracy jednostek samorządu terytorialnego w celu dzielenia się wykonywaniem usług publicznych.

**E. System pozyskiwania inwestorów zewnętrznych.** Istotą tego kierunku jest wsparcie istniejących w regionie Centrów Obsługi Inwestora (Regionalne Centrum Obsługi Inwestora – RCOI, Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera – COIE) w koordynacji kontaktów na linii otoczenie zewnętrzne – Warmia i Mazury oraz na linii COI – samorzady lokalne Warmii i Mazur. Potrzebne będą takie działania, jak: mentoring, szkolenia, wspólne działania promocyjne, tworzenie nowych obszarów rozwojowych w miastach i na terenach wiejskich ułatwiających rozpoczynanie działalności przez inwestorów zewnętrznych (rewitalizacja, restrukturyzacja, strefy aktywności gospodarczej).

**F. Wizerunek administracji.** Kierunek działań jest określony z myślą o inicjatywach służących budowaniu zaufania i przelamujących utarte negatywne stereotypy administracji. Konieczne będzie wspieranie wspólnych projektów administracji z przedsiębiorcami, grupami podejmującymi inicjatywy lokalne oraz organizacjami pozarządowymi.



## **Intensyfikacja współpracy międzyregionalnej**

Współpraca międzyregionalna Warmii i Mazur powinna zmierzać do wykorzystania efektów synergii, jakie pojawiają się w różnego rodzaju partnerstwach. Województwo będzie starało się silniej podejmować różnego typu projekty rozwojowe we współpracy z sąsiadami, jak również z innymi partnerami. Główne kierunki działań dotyczą różnych obszarów:

**A. Współpraca z regionami bałtyckimi**, w szczególności w zakresie: kreowania stref przyspieszonego rozwoju społeczno-gospodarczego wzdłuż korytarzy transportowych o znaczeniu europejskim i krajowym; przełamywania luki transportowej Polski Północnej dla usprawnienia kluczowych powiązań transportowych między województwami nadmorskimi oraz dla poprawy ich spójności wewnętrznej; usprawnienia kluczowych międzyregionalnych powiązań transportowych poprawy dostępności Zalewu Wiślanego i jego przystosowanie do potrzeb transportu śródlądowego; kształtowania krajowych i europejskich sieci energetycznych w zakresie przesyłu energii elektrycznej, gazu, ropy naftowej i paliw płynnych; poprawy stanu wód Morza Bałtyckiego; kształtowania i upowszechniania standardów dobrego zarządzania i zagospodarowania dla obszarów przybrzeżnych; poprawy spójności przestrzeni przyrodniczej w strefie Południowego Bałtyku; tworzenia silnego wizerunku i marki turystycznej Regionu Morza Bałtyckiego; tworzenia sieciowych ponadregionalnych produktów turystycznych; kontynuacji realizacji Programu Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław do roku 2030; kreowania wszechstronnego rozwoju obszarów leśnopojeziernych o wyjątkowej wartości w przestrzeni europejskiej, cennych i wrażliwych pod względem przyrodniczym oraz krajobrazowym; rozwoju ponadlokalnych funkcji ochrony zdrowia, edukacyjnych oraz koordynacja oferty szkolnictwa zawodowego na poziomie wyższym w miejskich obszarach funkcjonalnych; dalszego rozwoju inicjatyw klastrowych ponad wojewódzkich i kooperacji na linii nauka – biznes; wzmocnienia międzynarodowej współpracy uczelni, np. w formule sieci systematycznej współpracy szkół wyższych w obszarze Morza Bałtyckiego, opartej np. na koordynacji kierunków kształcenia, a także stałych mechanizmach wymiany kadr i studentów.

**B. Współpraca z regionami sąsiadującymi z Warmią i Mazurami oraz w ramach realizacji Strategii Rozwoju Polski Wschodniej** – istotne będą działania na rzecz wzrostu innowacyjności, transferu technologii, rozwoju turystyki, a także budowanie i wspieranie specjalizacji ponadregionalnych oraz działalność Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli, funkcjonującego w ramach Domu Polski Wschodniej. Wykorzystane będą doświadczenia z dotychczasowej realizacji PO RPW, w tym współpraca w zakresie promocji gospodarczej. W szczególności z województwem podlaskim rysuje się istotne pole współpracy w zakresie aktywizacji społeczno-gospodarczej obszarów



przygranicznych ( na styku województw np. w ramach inicjatywy rozwojowej EGO oraz rozwijania koncepcji drogi wodnej pomiędzy Wielkimi Jeziorami Mazurskimi a Kanałem Augustowskim) oraz rozwoju wspólnych działań na rzecz sektora budowy jachtów, a także mleczarstwa, które należą do inteligentnych specjalizacji, kooperacji na linii nauka – biznes, wspólnej promocji i budowania produktów turystycznych. Z kolei z województwem kujawskopomorskim rysują się szerokie możliwości współpracy m. in. w zakresie produkcji rolnospożywczej, promocji i turystyki.

**C. Współpraca z województwem mazowieckim, w tym z Warszawą.** Warszawa wśród miast Unii Europejskiej plasuje się na początku drugiej dziesiątki, jeśli idzie o koncentrację potencjału gospodarczego i siłę nabywczą. Dlatego żywotnym interesem województwa warmińsko-mazurskiego jest wykorzystanie komplementarności wobec stolicy kraju, sprzyjającej transferowi dochodów i tworzeniu miejsc pracy np. współpraca na linii nauka-biznes. Kwestia zasadniczej poprawy dostępności terytorialnej do stolicy wymaga inwestycji podejmowanych także na obszarze województwa mazowieckiego. Istotnym tematem jest pobudzanie rozwoju społeczno gospodarczego gmin przygranicznych obydwu województw.

**D. Współpraca z obwodem kaliningradzkim FR**, który jest dla Warmii i Mazur ważnym i naturalnym, z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo, partnerem międzynarodowym. Waga, jaką Warmia i Mazury przypisują rozwojowi tej współpracy wynika nie tylko z faktu uczestniczenia w inicjatywach związanych z regionem bałtyckim, ale przede wszystkim z możliwości osiągania wspólnych korzyści gospodarczych. Do przewidywanych działań należą: wsparcie inicjatyw proeksploatacyjnych, działania na rzecz poprawy czystości wód Zalewu Wiślanego/Kaliningradzkiego, współrealizacja przedsięwzięć kulturalnych, współpraca w strefie przygranicznej (z zakresu infrastruktury technicznej i społecznej), m.in. w obszarze transgranicznym, kreowanie międzynarodowych produktów turystycznych oraz powiązań transportowych, szczególnie w oparciu o potencjał Zalewu Wiślanego/Kaliningradzkiego oraz rozwój kształcenia w zawodach (rzemiosłach) tradycyjnych, opartych o specyficzne zasoby gospodarcze.

**E. Współpraca z innymi regionami partnerskimi** – obejmuje zarówno współpracę z licznymi regionami partnerskimi Warmii i Mazur, jak i wspieranie tego typu współpracy na poziomie lokalnym. Ważne będzie rozszerzanie więzi gospodarczych, wykorzystywanie różnorodności kulturowej i złożoności historii Warmii i Mazur w celu budowania trwałych więzi gospodarczych (np. Ukraina, Litwa, Niemcy) oraz zwiększanie popytu na ofertę turystyczno-kulturową regionu (np. Niemcy i inne kraje UE), wspieranie współpracy z przedstawicielami mniejszości narodowych żyjących na terenach Warmii i Mazur (np. Ukraina, Niemcy), współpraca ze Związkami Polaków oraz Polakami, którzy opuścili region, ale chcieliby utrzymywać z nim kontakty.



## CEL STRATEGICZNY IV- NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA ROZWOJU

Cel strategiczny realizowany będzie przez trzy cele operacyjne, którymi są:

- zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności;
- dostosowana do potrzeb sieć nośników energii;
- poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego.

### **Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności**

Konieczność realizacji tego celu wynika z oceny aktualnego stanu spójności przestrzennej Warmii i Mazur z otoczeniem oraz spójności wewnętrznej. Szczególnie wobec szybkiego rozwoju infrastruktury drogowej i lotniczej w innych regionach Polski, należy uwzględnić, iż bez realizacji tego celu nastąpi dalsza peryferyzacja województwa. Duży nacisk będzie położony także na rozwój infrastruktury informatycznej, która ma coraz większe znaczenie dla kształcenia, funkcjonowania przedsiębiorstw oraz życia codziennego mieszkańców. Ważnym czynnikiem zwiększającym dostępność komunikacyjną Warmii i Mazur jest infrastruktura związana z przejściami granicznymi, której jakość wpływa na współpracę międzynarodową i aktywizację obszarów nadgranicznych. Główne kierunki działań w tym celu:

**A. Infrastruktura teleinformatyczna** – kierunek polegający na polepszaniu infrastruktury technicznej umożliwiającej powszechny, szybki dostęp do internetu wszystkim mieszkańcom i podmiotom gospodarczym w województwie.

**B. Inwestycje drogowe.**

**C. Infrastruktura kolejowa.**

**D. Transport lotniczy.**

**E. Komunikacja i transport wodny**, poprzez modernizację szlaków wodnych i rozbudowę już istniejących.

**F. Infrastruktura graniczna:** rozbudowa morskiego przejścia granicznego wraz z budową terminalu dla odpraw statków handlowych w Elblągu; rozbudowa przejść granicznych drogowych oraz innych przejść drogowych i kolejowych uzasadnionych ekonomicznie, budowa przejść dla ruchu lokalnego.

**G. Zintegrowany transport publiczny w ośrodkach miejskich**, w szczególności w największych miastach regionu (Olsztyn, Elbląg i Elk). W latach realizacji strategii utrzymane będą działania mające na celu rozwój zintegrowanych systemów transportu publicznego. Działania te służyć będą zarówno



rozwojowi gospodarczemu, jak też ochronie miast przed nadmiernym hałasem i zanieczyszczeniem środowiska.

### **Dostosowana do potrzeb sieć nośników energii**

Postęp cywilizacyjny oraz trwały rozwój wymagają również inwestycji w sieci gazowe, energetyczne, a także wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Przyczyni się to do poprawy stanu ochrony środowiska przyrodniczego, a także zwiększy atrakcyjność inwestycyjną i poziom życia na Warmii i Mazurach. Region powinien dążyć do jak największej samowystarczalności energetycznej. Szansą dla regionu mogą być zakończone sukcesem poszukiwania gazu łupkowego i ropy naftowej. W tym celu przewidziane są cztery kierunki działań:

**A. Sieć gazowa** – m.in. modernizacja i budowa dystrybucyjnej/przesyłowej sieci gazowej, w szczególności na obszarach jej pozbawionych, informatyczne systemy wspomagające zarządzanie i eksploatację dystrybucyjnej/przesyłowej sieci gazowej.

**B. Sieć energetyczna** –modernizacja optymalizująca jej parametry i wprowadzanie rozwiązań służących poprawie efektywności energetycznej w regionie.

**C. Sieć ciepłownicza**, w tym przede wszystkim budowa niskoemisyjnych wydajnych źródeł ciepła wraz z siecią rozdzielczą.

**D. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i węglowodorów łupkowych**, w tym budowa nowoczesnych instalacji (kogeneracja). Zrównoważony rozwój energetyki odnawialnej uwzględniający potrzeby związane z rozwojem gospodarczym, jak również ochroną zasobów przyrodniczych i krajobrazu.

### **Poprawa jakości i ochrona środowiska**

Utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego jest jednym z podstawowych zagadnień w kontekście idei trwałego rozwoju. Kompleksowe dbanie o czystość powietrza, wód, ziemi oraz niski poziom hałasu wymaga nie tylko dalszych usprawnień, ale również coraz bardziej rzeczowego traktowania relacji środowisko-gospodarka. Szczegółowe zapisy dotyczące zagadnień związanych z ochroną przyrody i środowiska ujęte są w odpowiednich wojewódzkich politykach sektorowych, m.in. w Programie ochrony środowiska, Planie gospodarki odpadami. W ramach celu przewiduje się następujące kierunki działań:

**A. Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych.**

**B. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego .**

*Źródło: „Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego woj. warmińsko – mazurskiego do roku 2025” Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko – Mazurskiego Departament Polityki Regionalnej*





**Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w powiecie węgorzewskim na lata 2016-2020**

Niniejszy Program został opracowany w oparciu o szczegółową analizę sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz doświadczenia i wnioski płynące z realizacji polityki zatrudnienia w latach ubiegłych. Program przedstawia problem bezrobocia na terenie powiatu w ujęciu statystycznym, analizy lokalnego rynku pracy, charakterystykę grup wymagających wsparcia oraz, co najważniejsze, określa cele, zadania i wyzwania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu i promocji zatrudnienia, które stawia przed sobą w ciągu najbliższych lat Powiatowy Urząd Pracy w Węgorzewie. Celem strategicznym programu jest „Rozwój lokalnego rynku pracy poprzez aktywizację zawodową, promocję zatrudnienia i przedsiębiorczości”. W kontekście wyznaczonego celu strategicznego zostały zdefiniowane cele taktyczne.

Cele taktyczne:

1. Zwiększenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych oraz wzrost zatrudnienia, w tym grup osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz grup marginalizowanych jako element przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.
2. Poprawa sytuacji młodzieży, w tym absolwentów, na rynku pracy.
3. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości oraz tworzenia nowych miejsc pracy.
4. Popularyzacja idei kształcenia ustawicznego jako środka przeciwdziałania bezrobociu.
5. Promocja usług i instrumentów rynku pracy wśród osób bezrobotnych, przedsiębiorców i pracodawców.
6. Rozwój partnerstwa i współpracy w obszarze partnerstwa lokalnego na rzecz promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu.
7. Podniesienie efektywności działań i jakości usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy.

Cele taktyczne zostały uszczegółowione poprzez przyjęcie celów operacyjnych.

- **Zwiększenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych oraz wzrost zatrudnienia, w tym grup osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz grup marginalizowanych jako element przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.**



Osiągnięcie celu taktycznego umożliwi realizacja poniżej wskazanych celów operacyjnych:

1. Realizacja podstawowych usług rynku pracy (pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia) na rzecz osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz przedsiębiorców i pracodawców;
2. Realizacja działań aktywizujących skierowanych do osób bezrobotnych, takich jak m.in. staże zawodowe, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne;
3. Dostosowywanie usług i instrumentów rynku pracy do indywidualnych potrzeb i oczekiwań osób bezrobotnych oraz potrzeb lokalnego rynku pracy w szczególności poprzez: doskonalenie ustalania profilu pomocy dla osób bezrobotnych ułatwiającego ich kierowanie do odpowiednich form wsparcia, przygotowywanie Indywidualnych Planów Działania dla osób bezrobotnych będących indywidualną ścieżką powrotu osoby na rynek pracy, współpracę z doradcą klienta, utrzymywanie komunikacji z pracodawcami odnośnie ich zapotrzebowania na pracowników;
4. Podejmowanie działań wspierających osoby bezrobotne w aktywnym poszukiwaniu pracy poprzez: usługę poradnictwa zawodowego, wspieranie mobilności przestrzennej, zwiększenie dostępu do informacji o ofertach pracy, inspirowanie i organizowanie kontaktów osób bezrobotnych z pracodawcami (np. giełdy pracy), nawiązywanie kontaktów z pracodawcami w celu pozyskiwania ofert pracy, usługę pośrednictwa pracy za granicą w ramach systemu EURES ;
5. Podejmowanie działań wspierających osoby bezrobotne w zdobywaniu umiejętności i kwalifikacji dostosowanych do potrzeb rynku pracy w tym poprzez: organizację szkoleń dostosowanych do aktualnej sytuacji na rynku pracy dzięki komunikacji z pracodawcami oraz uwzględnianiu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, organizację staży zawodowych i przygotowania zawodowego dorosłych w zawodach, na które istnieje zapotrzebowanie;
6. Poszerzenie współpracy z pracodawcami w celu zwiększenia ilości ofert pracy poprzez wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy (w tym stanowisk subsydiowanych i refundowanych);
7. Wsparcie pracodawców poprzez usługę poradnictwa zawodowego;
8. Realizacja programów promujących przedsiębiorczość i jej rozwój, w tym organizacja spotkań z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej oraz ubiegania się o formy wsparcia dla przedsiębiorców i pracodawców;



9. Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na realizację aktywnej polityki rynku pracy – realizacja projektów i programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
10. Aktywizacja zawodowa i wspieranie zatrudnienia osób powyżej 50 r. ż.;
11. Działania aktywizujące i wspieranie zatrudnienia osób powyżej 29 r. ż. z uwzględnieniem osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego województwa warmińsko – mazurskiego;
12. Aktywizacja zawodowa i wspieranie zatrudnienia młodzieży w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz przez stosowanie nowych instrumentów adresowanych do osób do 30 r. ż. wprowadzonych nowelizacją ustawy w 2014 roku i podczas późniejszych zmian ustawy;
13. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych i wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy dla tej grupy osób;
14. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób oddalonych od rynku pracy w szczególności poprzez realizację Programu Aktywizacja i Integracja;
15. Wspieranie tworzenia i utrzymywania miejsc pracy pozwalających łączyć życie rodzinne z zawodowym (np. grant na telepracę, świadczenie aktywizacyjne, refundowanie kosztów opieki nad dzieckiem);
16. Promowanie aktywności osób bezrobotnych podejmujących zatrudnienie (np. wypłata dodatków aktywizacyjnych, refundacja kosztów opieki nad dzieckiem, zwrot kosztów dojazdu lub zakwaterowania);
17. Prowadzenie monitoringu i analiz lokalnego rynku pracy.

➤ **Poprawa sytuacji młodzieży, w tym absolwentów, na rynku pracy.**

Osiągnięcie celu taktycznego realizacja poniższych celów operacyjnych:

1. Organizacja i współdziałanie w inicjatywach w obszarze rynku pracy (np. spotkania z młodzieżą szkół ponadgimnazjalnych) oraz zwiększenie zakresu współpracy z placówkami edukacyjnymi;
2. Promowanie wśród uczniów idei kształcenia ustawicznego i korzyści wynikających ze zwiększenia kwalifikacji;
3. Promowanie wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych pojęcia kontynuacji nauki;
4. Zapewnienie uczniom profesjonalnego doradztwa w zakresie kształcenia własnej ścieżki kariery,



5. Objęcie osób bez kwalifikacji lub mających trudności z podjęciem zatrudnienia poradnictwem zawodowym, w celu określenia kierunku kształcenia lub wypracowania indywidualnych ścieżek rozwoju zgodnie z posiadanymi predyspozycjami oraz oczekiwaniami osób bezrobotnych;
6. Upowszechnianie informacji o sytuacji i zmianach zachodzących na lokalnym rynku pracy, dostępnych formach wsparcia oraz o prognozach dotyczących zapotrzebowania na kwalifikacje i zawody;
7. Objęcie młodzieży usługami informacji zawodowej i poradnictwa zawodowego;
8. Stworzenie możliwości zdobywania pierwszych doświadczeń zawodowych, aktualizacji dotychczasowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych poprzez organizację staży;
9. Wsparcie zatrudnienia osób młodych do 30 roku życia (prace interwencyjne, wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, bony szkoleniowe, bony stażowe, bony zatrudnieniowe);
10. Wsparcie mobilności przestrzennej osób młodych poprzez przyznawanie osobom mającym zamiar podjąć zatrudnienie poza miejscem zamieszkania bonów na zasiedlenie oraz zwrot kosztów dojazdu;
11. Wsparcie w postaci refundacji przez okres 12 miesięcy kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne zatrudnionych pracowników będących w wieku do 30 roku życia;
12. Pomoc w dostosowaniu kwalifikacji do potrzeb rynku pracy oraz w nabywaniu uprawnień do wykonywania zawodu;
13. Dostosowanie oferty szkoleniowej do potrzeb rynku pracy;
14. Zachęcanie osób bezrobotnych do samodzielnego, aktywnego poszukiwania pracy.

➤ **Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości oraz tworzenia nowych miejsc pracy.**

Wypracowanie celu taktycznego umożliwi realizacja poniżej wskazanych celów operacyjnych:

1. Rozwój współpracy z pracodawcami w zakresie efektywnej realizacji usług i instrumentów rynku pracy;
2. Upowszechnianie informacji o usługach i instrumentach rynku pracy dostępnych dla pracodawców planujących zatrudnienie pracowników;
3. Profesjonalna realizacja usługi pośrednictwa pracy dla pracodawców, w tym skuteczna rekrutacja pracowników na zgłoszone oferty pracy;



4. Tworzenie nowych miejsc zatrudnienia, poprzez organizowanie prac interwencyjnych, wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych, organizacja robót publicznych;
5. Przyznawanie pożyczek na tworzenie miejsc pracy udzielanych z Funduszu Pacy przez Bank Gospodarstwa Krajowego;
6. Wsparcie finansowe osób bezrobotnych planujących podjęcie zatrudnienia lub działalności gospodarczej (w tym między innymi przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej);
7. Wspieranie inicjatyw w zakresie ekonomii społecznej, w tym tworzenie spółdzielni socjalnych;
8. Finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego;
9. Wskazanie pracodawcom możliwych sposobów obniżenia kosztów zatrudnienia pracowników w celu niwelowania skali zjawiska szarej strefy na lokalnym rynku pracy;
10. Przeprowadzanie cyklicznych analiz potrzeb kadrowych przedsiębiorstw i identyfikacja kierunków zmian ich oczekiwań odnośnie kwalifikacji, umiejętności i kompetencji potencjalnych pracowników;
11. Pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych na realizację działań na rzecz rozwój przedsiębiorczości na lokalnym rynku pracy, w tym:
  - środków z Europejskiego Funduszu Społecznego,
  - środków rezerwy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

➤ **Popularyzacja idei kształcenia ustawicznego jako środka przeciwdziałania bezrobociu.**

Urzeczywistnienie celu taktycznego zapewni realizacja poniższych celów operacyjnych:

1. Sporządzanie listy zawodów i specjalności, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy;
2. Upowszechnianie kierunków kształcenia zgodnych z potrzebami lokalnego rynku pracy;
3. Dostosowanie kwalifikacji osób bezrobotnych do potrzeb pracodawców;
4. Współpraca ze szkołami w zakresie upowszechnienia wśród uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych wiedzy na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy (w tym „Barometru zawodów”) niezbędnej do podejmowania decyzji zawodowych;
5. Organizowanie szkoleń zawodowych dla osób bezrobotnych w celu nabycia lub uzupełnienia kwalifikacji zawodowych;



6. Finansowanie osobom bezrobotnym kosztów studiów podyplomowych, egzaminów / licencji;
7. Przyznawanie osobom bezrobotnym nieposiadającym kwalifikacji zawodowych stypendiów z tytułu podjęcia dalszej nauki;
8. Organizowanie przygotowania zawodowego dorosłych realizowanego według programu ukierunkowanego na nabywanie umiejętności praktycznych oraz wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania zadań zawodowych;
9. Badanie predyspozycji zawodowych osób bezrobotnych i poszukujących pracy jako element planowania kariery zawodowej;
10. Upowszechnianie informacji o Krajowym Funduszu Szkoleniowym oraz udzielanie pracodawcom dofinansowania na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców w zakresie: określenia potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków Krajowego Funduszu szkoleniowego, o dofinansowania kosztów kursów oraz studiów podyplomowych realizowanych z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą, o dofinansowania kosztów egzaminów umożliwiających uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych, o dofinansowania kosztów badań lekarskich i psychologicznych wymaganych do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po zakończonym kształceniu, o dofinansowania kosztów ubezpieczeń od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

➤ **Promocja usług i instrumentów rynku pracy wśród osób bezrobotnych, przedsiębiorców i pracodawców.**

Cel taktyczny zostanie uzyskany poprzez wypracowanie założonych do niego celów operacyjnych:

1. Upowszechnianie wśród osób bezrobotnych informacji na temat usług i instrumentów rynku pracy;
2. Nawiązywanie kontaktów z pracodawcami w zakresie promowania usług i instrumentów rynku pracy jako atrakcyjnych form wsparcia i uświadamiania im korzyści płynących z pomocy uzyskiwanej z PUP;
3. Promowanie wśród pracodawców dostępnych instrumentów rynku pracy wspierających zatrudnienie osób do 30 r. ż., osób powyżej 29 i 50 r. ż., osób niepełnosprawnych;
4. Opracowanie katalogu form pomocy oferowanej przez PUP osobom bezrobotnym i pracodawcom;





5. Rozszerzenie i udoskonalenie promocji usług i form wsparcia świadczonych przez PUP na stronie internetowej urzędu;
  6. Organizacja spotkań i wydarzeń promujących usługi i instrumenty rynku pracy wśród osób bezrobotnych i pracodawców (np. spotkania informacyjne, Dni Otwarte PUP);
  7. Promocja usług i instrumentów rynku pracy oraz działalności urzędu za pośrednictwem lokalnych mediów i partnerów rynku pracy.
- **Rozwój partnerstwa i współpracy w obszarze partnerstwa lokalnego na rzecz promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu.**

Realizację celu taktycznego zapewni wdrożenie wyszczególnionych celów operacyjnych:

1. Współpraca z partnerami rynku pracy w zakresie przygotowywania i realizacji projektów lokalnych na rzecz promocji zatrudnienia;
  2. Doskonalenie współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami rynku pracy działającymi na rzecz przeciwdziałania bezrobociu;
  3. Wymiana informacji w zakresie realizowanych i planowanych przedsięwzięć oraz wymiana doświadczeń pomiędzy instytucjami realizującymi programy na lokalnym rynku pracy;
  4. Doskonalenie współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Olsztynie m.in. w zakresie realizacji programów regionalnych na rzecz przeciwdziałania bezrobociu;
  5. Współpraca z innymi powiatowymi urzędami pracy w zakresie wymiany informacji, doświadczeń oraz podejmowania inicjatyw na rzecz aktywizacji zawodowej i promocji zatrudnienia.
- **Podniesienie efektywności działań i jakości usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy.**

Osiągnięcie celu taktycznego zapewni realizacja wskazanych celów operacyjnych:

1. Dążenie do wprowadzenia efektywniejszego modelu wydatkowania środków finansowych Funduszu Pracy i innych źródeł poprzez: wzrost efektywności zatrudnieniowej realizowanych form wsparcia, zmniejszenie wskaźnika efektywności kosztowej podstawowych form aktywizacji zawodowej, eliminowanie kosztów związanych z finansowaniem nieefektywnych instrumentów rynku pracy, kierowanie instrumentów rynku pracy do pracodawców pod kątem zapewnienia trwałości zatrudnienia osoby bezrobotnej po okresie aktywizacji zawodowej;



2. Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na realizację działań na rzecz aktywizacji zawodowej i wzrostu zatrudnienia osób bezrobotnych;
3. Wzmocnienie i udoskonalenie usług świadczonych przez PUP;
4. Doskonalenie kadry urzędu m.in. poprzez kursy, szkolenia, seminaria, konferencje, studia podyplomowe i samokształcenie, zwiększenie jej wiedzy merytorycznej w zakresie realizowanych zadań i obowiązków;
5. Wykorzystywanie dostępnych technologii informatycznych umożliwiających kontakt z osobami bezrobotnymi, poszukującymi pracy i pracodawcami oraz sprawną wymianę informacji;
6. Pogłębianie analiz lokalnego rynku pracy poprzez wykorzystywanie dostępnych metodologii oraz przeprowadzania badań własnych pod kątem potrzeb osób bezrobotnych i pracodawców;

Źródło: „Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w powiecie węgorzewskim na lata 2016-2020”- załącznik do UCHWAŁY NR XX/88/2016 Rady Powiatu w Węgorzewie z dnia 25 maja 2016 roku.

### **Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Węgorzewskiego na lata 2016-2023**

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego. Cele integracji powinny być wyrazem dążeń i aspiracji społeczności lokalnej, zmierzających do rozwiązywania zidentyfikowanych problemów, likwidacji barier i zagrożeń oraz do wykorzystania wszelkich szans tkwiących w potencjale ludzkim i materialnym dla przyszłej integracji. Strategia jest również dokumentem niezbędnym, aby ubiegać się o możliwe do pozyskania środki w ramach różnorodnych funduszy pomocowych. Cele, kierunki działań oraz propozycje projektów zawarte w dokumencie Strategii, pozwalają na dotarcie do najbardziej potrzebujących grup społecznych, często marginalizowanych i wykluczonych ze społeczeństwa. Strategia proponuje wdrożenie partnerstwa lokalnego między różnorodnymi partnerami społecznymi, jako zasady rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców powiatu węgorzewskiego, co pozwala na rozwój i pogłębianie współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i samorządem w zakresie prowadzenia aktywnej i skutecznej polityki społecznej.

Na podstawie diagnozy sytuacji demograficznej i społecznej w powiecie węgorzewskim przyjęte zostały obszary priorytetowe dla realizowania polityki społecznej w tej jednostce samorządu terytorialnego. Priorytetami w sferze przeciwdziałania problemom społecznym na terenie powiatu węgorzewskiego powinny być następujące obszary:



- Wsparcie osób wymagających opieki i rozwój systemu pieczy zastępczej,
- Rozwój rynku pracy,
- Wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży,
- Służba zdrowia i bezpieczeństwo,
- Wsparcie organizacji pozarządowych.

Misją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych powiatu węgorzewskiego na lata 2016 – 2023 jest:

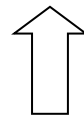
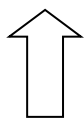
***Skuteczne diagnozowanie, szybkie reagowanie i trwałe rozwiązywanie problemów społecznych wszystkich grup mieszkańców powiatu węgorzewskiego***

Wizją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych powiatu węgorzewskiego na lata 2016 – 2023:

***Powiat węgorzewski miejscem atrakcyjnym, przyjaznym i zaspokajającym wszystkie potrzeby społeczne swoich mieszkańców***

Misja oraz cele strategiczne wyznaczające kierunki poszczególnych działań w powiecie węgorzewskim na lata 2016 – 2023

WSPARCIE OSÓB WYMAGAJĄCYCH OPIEKI W TYM ROZWÓJ SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ	ROZWÓJ RYNKU PRACY	WSZECHESTRONNY ROZWÓJ DZIECI I MŁODZIEŻY	SŁUŻBA ZDROWIA I BEZPIECZEŃSTWO	WSPARCIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH
--	--------------------	--	---------------------------------	------------------------------------



Skuteczne diagnozowanie, szybkie reagowanie i trwałe rozwiązywanie problemów społecznych wszystkich grup mieszkańców powiatu węgorzewskiego



### **Realizacja celu strategicznego: Wsparcie osób wymagających opieki, w tym rozwój systemu pieczy zastępczej**

Cel szczegółowy nr 1:

Wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych

Cel szczegółowy nr 2:

Rozwój systemu pieczy zastępczej

Cel szczegółowy nr 3:

Wsparcie dla osób doświadczających sytuacji kryzysowych

### **Realizacja celu strategicznego: Rozwój rynku pracy**

Cel szczegółowy nr 1:

Wsparcie dla osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Współpraca z Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych,
- Stworzenie banku ofert pracy skierowanych do ludzi bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych,
- Organizacja spotkań i szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe ludzi bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych,
- Organizacja spotkań ludzi bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych z potencjalnymi pracodawcami,
- Rozwój systemu komunikacji w zakresie dojazdów do miejsc pracy,
- Organizacja spotkań mających na celu promowanie idei samozatrudnienia,
- Pomoc materialna.

Cel szczegółowy nr 2:

Redukowanie psychospołecznych skutków bezrobocia

Przykładowe sposoby realizacji celu:



- Organizacja programów integracyjnych dla osób bezrobotnych,
- Organizacja spotkań ze specjalistami i doradcami,
- Organizacja spotkań z zakresu profilaktyki zdrowia,
- Organizacja spotkań animacyjnych i aktywizacyjnych,
- Promocja idei samozatrudnienia,
- Pomoc materialna.

Cel szczegółowy nr 3:

Rozwijanie kompleksowego systemu wsparcia dla osób bezrobotnych

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Przeprowadzenie działań diagnostycznych wśród osób bezrobotnych,
- Wspólne inicjatywy z Urzędem Pracy w celu bieżącego i długofalowego wsparcia osób pozostających bez pracy,
- Organizacja spotkań animacyjnych i motywacyjnych dla osób pozostających bez pracy,
- Działania mające na celu podnoszenie kwalifikacji osób bezrobotnych,
- Włączanie osób bezrobotnych w prace organizowane przez gminę,
- Organizacja spotkań ludzi młodych pozostających bez pracy z potencjalnymi pracodawcami,
- Organizacja spotkań mających na celu promowanie idei samozatrudnienia,
- Pomoc materialna.

Cel szczegółowy nr 4:

Rozwój sieci współpracy w zakresie wsparcia osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Działania mające na celu poszukiwanie partnerów na poziomie krajowym i międzynarodowym do realizacji wspólnych projektów i inicjatyw,
- Działania mające na celu poszukiwanie partnerów na poziomie krajowym i międzynarodowym do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk,
- Organizacja wizyt studyjnych,
- Organizacja spotkań i konferencji branżowych i roboczych,
- Opracowanie planu rozwoju rynku pracy w powiecie.



Cel szczegółowy nr 5:

Rozwój ekonomii społecznej

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Stworzenie inkubatora ekonomii społecznej,
- Współpraca z Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej,
- Wdrażanie klauzul społecznych w zamówieniach publicznych,
- Organizacja spotkań informacyjnych z zakresu ekonomii społecznej,
- Organizacja wydarzeń publicznych promujących ekonomię społeczną,
- Organizacja spotkań z zakresu społecznie odpowiedzialnego biznesu,

Cel szczegółowy nr 6:

Dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy

Przykładowe sposoby realizacji celu:

- Organizacja spotkań przedsiębiorców i przedstawicieli sektora oświaty,
- Organizacja staży w przedsiębiorstwach,
- Tworzenie programów współpracy szkół z przedsiębiorstwami,
- Organizacja spotkań przedsiębiorców z uczniami w szkołach,
- Organizacja targów pracy.

### **Realizacja celu strategicznego: Wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży**

Cel szczegółowy nr 1:

Zwiększanie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży

Cel szczegółowy nr 2:

Profilaktyka uzależnień u dzieci i młodzieży

Cel szczegółowy nr 3:

Rozwój wiedzy i umiejętności dzieci i młodzieży

Cel szczegółowy nr 4:

Promocja pozytywnych zachowań i wzorców





Cel szczegółowy nr 5:

Włączenie obywatelskie dzieci i młodzieży

Cel szczegółowy nr 6:

Animacja czasu wolnego dzieci i młodzieży

### **Realizacja celu strategicznego: Służba zdrowia i bezpieczeństwo**

Cel szczegółowy nr 1:

Rozwój usług medycznych i rehabilitacyjnych

Cel szczegółowy nr 2:

Wsparcie systemu opieki paliatywnej

Cel szczegółowy nr 3:

Poprawa bezpieczeństwa w powiecie, w tym bezpieczeństwa na wodzie

### **Realizacja celu strategicznego: Wsparcie aktywności obywatelskiej**

Cel szczegółowy nr 1:

Wspieranie inicjatyw oddolnych i pro-obywatelskich

Cel szczegółowy nr 2:

Wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych

Cel szczegółowy nr 3:

Integracja społeczności powiatu

Cel szczegółowy nr 4:

Rozwój idei wolontariatu



Prowadzony monitoring i ewaluacja Strategii dadzą możliwość kontrolowania działań podejmowanych w zakresie polityki społecznej w powiecie węgorzewskim. Zebrane dzięki nim dane pozwolą również na skuteczniejsze planowanie przyszłych przedsięwzięć.

## **2. ANALIZA OFERT PRACY I INFORMACJI O WOLNYCH MIEJSCACH PRACY ZGŁASZANYCH PRZEZ PRACODAWCÓW ORAZ ZAMIESZCZANYCH W PRASIE**

### **Analiza krajowych ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców**

W okresie styczeń 2018 r. – grudzień 2018 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Węgorzewie zgłoszono 303 oferty pracy na łączną liczbę 458 stanowisk pracy. Niejednokrotnie zgłaszana oferta stanowiła połączenie 2 stanowisk/zawodów.

Z analizy sporządzonego zestawienia wynika, że wśród najczęściej poszukiwanych zawodów znalazły się:

- robotnik gospodarczy;
- sprzedawca;
- pomocniczy robotnik budowlany;
- robotnik budowlany;
- pozostali pracownicy budowlani, robót, stanu surowego i pokrewni;
- pomoc kuchenna;
- kierowca autobusu;
- robotnik leśny;
- kierowca samochodu ciężarowego;
- kucharz;
- kelner / barman;

Szczegółowe zestawienie ofert pracy, które wpłynęły do Powiatowego Urzędu Pracy w Węgorzewie we wskazanym wyżej okresie zawiera poniższa tabela.



Tabela nr 2.1 Analiza krajowych ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców

Lp.	Nazwa zawodu	Ilość stanowiska
1	<b>Robotnik gospodarczy</b>	<b>79</b>
2	<b>Kelner</b>	<b>17</b>
3	Barman - Kelner	8
4	<b>Pomoc kuchenna</b>	<b>22</b>
5	<b>Kucharz</b>	<b>13</b>
6	Konserwator budynków	1
7	Asystent nauczyciela	4
8	Asystent nauczyciela przedszkola	3
9	Nauczyciel przedszkola	4
10	Opiekun osób starszych	1
11	Opiekunka środowiskowa	8
12	Opiekun medyczny	1
13	Psycholog	1
14	<b>Sprzedawca</b>	<b>27</b>
15	Kasjer - Sprzedawca	1
16	Przedstawiciel handlowy	1
17	Sprzedawca w stacji paliw	3
18	Cieśla	2
19	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	4
20	<b>Pomocniczy robotnik budowlany</b>	<b>60</b>
21	Tynkarz	1



22	<b>Murarz</b>	<b>23</b>
23	Robotnik leśny	7
24	<b>Technik prac biurowych</b>	<b>12</b>
25	Traktorzysta	1
26	Kierowca samochodu ciężarowego	5
27	Sprzątaczką	4
28	Konserwator sprzętu / części	1
29	Mechanik pojazdów samochodowych	3
30	Palacz C.O.	1
31	Pomocniczy robotnik drogowy	3
32	Operator koparko - ładowarki	1
33	Operator maszyn rolniczych	1
34	Pomocniczy robotnik w hodowli zwierząt	2
35	Stolarz	4
36	Kamieniarz	3
37	Gospodarz domu	5
38	Krawiec	2
39	Spawacz	3
40	Ślusarz	2
41	Księgowy	1
42	Fryzjer	5
43	Recepcjonista	3
44	Pokojowa	4



45	Sekretarka	1
46	Doradca klienta	3
47	Pracownik ds. kultury fizycznej i sportu	1
48	Magazynier	4
49	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	4
50	Operator maszyn do prod. wyrobów z tworzyw sztucznych	7
51	Kucharz - barman	1
52	Fototechnik	1
53	<b>Ankieter</b>	<b>9</b>
54	Mechanik	1
55	Monter ociepleń budynków	2
56	Sekretarka medyczna	3
57	Pracownik obsługi klienta instytucji finansowej	2
58	Elektromechanik	1
59	Dostawca	2
60	Technik mechatronik	1
61	Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej	3
62	Sprzątaczką biurową	3
63	Sprzedawca - Florysta	1
64	Wychowawca w placówce oświatowych	1
65	Dozorca	3
66	Asystent rodziny	1
67	Nauczyciel w świetlicy	1



68	Technik farmaceutyczny	3
69	Kierownik gospodarczy	1
71	Pracownik gastronomii	2
72	Sprzedawca - Serwisant	1
73	Sortowacz	2
74	Pozostali specjaliści ds. zarządzania i organizacji	1
75	Pozostali pracownicy ds. rachunkowości i księgowości	1
76	Kierownik działu administracyjno - organizacyjnego	1
77	Robotnik oczyszczania miasta	3
78	Pozostali specjaliści ds. administracji i rozwoju	2
79	Gospodarz obiektu	1
80	Ratownik	1
81	Czyściciel dywanów	1
82	Operator urządzeń technicznych	1
83	Operator maszyn i urządzeń do obróbki drewna	1
84	Frezer	1
85	Tokarz w metalu	1
86	Woźny	1
87	Nauczyciel przedmiotów zawodowych turystycznych	1
88	Technik organizacji reklamy	1
89	Pomoc gospodarza	1
90	Wulkanizator	1
91	Opiekunka dziecięca	1





92	Inżynier inżynierii środowiska	1
93	Kierownik sprzedaży	2
94	Kierowca ciągnika siodłowego	1
95	Informatyk	1
96	Murarz - tynkarz	5
97	Specjalista ds. kadr	1
98	Sprzedawca w branży mięsnej	2
99	Nauczyciel języka angielskiego	1
100	Zarządca nieruchomości	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji pozyskanych od pośredników pracy.

### **Analiza ofert pracy EURES**

Do najbardziej poszukiwanych zawodów za granicą w 2018 r. należą m.in.: pracownicy zbiorów, pracownicy magazynu, pracownicy kompletowania ekskluzywnej odzieży, operator maszyn, pracownicy produkcji, pracownicy montażu, pracownik produkcji, pakowacz.

Zestawienie ofert pracy EURES zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Węgorzewie za okres styczeń 2018 r. – grudzień 2018 r. zawiera poniższa tabela.

**Tabela nr 2.2 Zestawienie ofert pracy EURES zarejestrowanych w 2018 roku**

<b>Zestawienie ofert pracy EURES zarejestrowanych w 2018r.</b>			
<b>Lp.</b>	<b>Oferty pracy</b>		
	<b>Kraj</b>	<b>Tłumaczenie nazwy stanowiska pracy na język polski zgodnie z informacją z WUP</b>	<b>Liczba wakatów</b>
1	Norwegia	Cieśla	8
2	Norwegia	Malarz	5
3	Norwegia	Mechanik rowerów	1



4	Norwegia	Murarz	5
5	Norwegia	Elektryk	8
6	Norwegia	Hydraulik	6
7	Norwegia	Murarz (mistrz)	5
8	Norwegia	Malarz budowlany	5
9	Norwegia	Posadzkarz	5
10	Norwegia	Cieśla/ Stolarz budowlany	2
11	Norwegia	Dekarz	2
12	Norwegia	Pracownik produkcji	2
13	Norwegia	Pracownik do oklejania samochodów	2
14	Norwegia	Lakiernik samochodowy	1
15	Norwegia	Elektryk wysokich napięć	10
16	Niemcy	Koordynator projektu unijnego	1
17	Niemcy	Magazynier	40
18	Niemcy	Pomocnik produkcyjny branży motoryzacyjnej	30
19	Niemcy	Hydraulik	7
20	Niemcy	Zbrojarz / Betoniarz	9
21	Niemcy	Cieśla	2
22	Niemcy	Mechanik przemysłowy	5
23	Niemcy	Polernik - szlifierz	1
24	Niemcy	Malarz - lakiernik	4
25	Niemcy	Technik stomatologiczny	2
26	Niemcy	Spedytor/dysponent	2
27	Niemcy	Studniarz/wiertacz	1



28	Niemcy	Spawacz	17
29	Niemcy	Stolarz	42
30	Niemcy	Spawacz MAG/WIG	1
31	Niemcy	Inżynier budowlany z uprawnieniami do sporządzania kosztorysów	1
32	Niemcy	Monter / Ślusarz przemysłowy	1
33	Niemcy	Pracownik rozliczający koszty budowlane	1
34	Niemcy	Maszynista	1
35	Niemcy	Monter płyt gipsowo-kartonowych	1
36	Niemcy	Operator maszyn i urządzeń	1
37	Niemcy	Sprzedawca w piekarni	1
38	Niemcy	Ślusarz	21
39	Niemcy	Mechanik procesowy	1
40	Niemcy	Pracownik w rolnictwie	1
41	Niemcy	Pracownik w metalu	4
42	Niemcy	Pomocnik opiekuna osób starszych	6
43	Niemcy	Pracownik do stawiania rusztowań	4
44	Niemcy	Pracownik produkcji	48
45	Niemcy	Pracownik do montażu i przewozu mebli	1
46	Niemcy	Leśnik	1
47	Niemcy	Pracownik do obsługi frezarki CNC	14
48	Niemcy	Pomocnik na produkcji tworzyw sztucznych	3
49	Niemcy	Pomocnik w przetwórstwie drewna i wikliny	5
50	Niemcy	Pomocnik w przemyśle metalurgicznym	2
51	Niemcy	Pomocnik stolarza	10



52	Niemcy	Pomocnik elektryka	10
53	<b>Niemcy</b>	<b>Pracownik restauracji</b>	<b>75</b>
54	Niemcy	Posadzkarz/glazurnik	1
55	Niemcy	Pomocnik kuchenna	8
56	Niemcy	Pracownik lakiernika	1
57	Niemcy	Pokojówka	1
58	Niemcy	Rejestrator/rejestratorka	1
59	Niemcy	Projektant konstrukcji metalowych	3
60	Niemcy	Pracownik odlewni	4
61	Niemcy	Personel sprzątający	21
62	Niemcy	Opiekun osób starszych	4
63	Niemcy	Zbieracz grzybów	30
64	Niemcy	Operator maszyn do obróbki metali	3
65	Niemcy	Operator wózka widłowego	6
66	Niemcy	Operator maszyn wytrzymałościowych	1
67	Niemcy	Operator CNC	4
68	Niemcy	Murarz	7
69	Niemcy	Pomocnik monter instalacji gazowych i wodnych	10
70	Niemcy	Pomocnik monter instalacji i urządzeń sanitarnych i grzewczych	10
71	Niemcy	Monter systemów grzewczych, sanitarnych, klimatyzacyjnych	10
71	Niemcy	Monter podłóg w pociągach	1
72	Niemcy	Monter instalacji sanitarnych	10
73	Niemcy	Monter sieci kanalizacji, gazowych, wodno-kanalizacyjnych	20
74	Niemcy	Monter instalacji grzewczo-sanitarnych	3



75	Niemcy	Monter regałów sklepowych	1
76	Niemcy	Monter konstrukcji stalowych	1
77	Niemcy	Monter instalacji grzewczych	3
78	Niemcy	Malarz	10
79	Niemcy	Malarz przemysłowy	3
80	Niemcy	Pomocnik mechanika samochodowego	20
81	<b>Niemcy</b>	<b>Mechanik samochodowy</b>	<b>68</b>
82	Niemcy	Mechatronik pojazdów samochodowych	1
83	Niemcy	Lakiernik	3
84	Niemcy	Kucharz/kucharka	40
85	Niemcy	Kierowca ciężarówki C+E	16
86	Niemcy	Kierownik budowy	2
87	Niemcy	Kontroler jakości	4
88	Niemcy	Kelner	15
89	Niemcy	Kierownik zmiany w restauracji	7
90	Niemcy	Elektryk przemysłowy	1
91	Niemcy	Elektroinstalator	11
92	Niemcy	Elektromonter	13
93	Niemcy	Elektryk	26
94	Niemcy	Elektronik	1
95	Niemcy	Formierz odlewu	4
96	Niemcy	Farmaceuta	1
97	Niemcy	Technik telekomunikacja	1
98	Niemcy	Fizjoterapeuta	2



99	Niemcy	Recepcjonista	2
100	Niemcy	Rzeźnik/Wędliniarz	1
101	Niemcy	Dekarz	5
102	Niemcy	Monter układów hydraulicznych i pneumatycznych w odwiertach	1
103	Niemcy	Dostawca	3
104	Niemcy	Komisjoner	1
105	Niemcy	Brygadzysta	3
106	Niemcy	Mechanik konstrukcji maszyn	1
107	Niemcy	Pomocnik w fabryce obuwia	8
108	Niemcy	Piekarz	1
109	Niemcy	Pracownik obróbki kamienia naturalnego	1
110	Niemcy	Nauczyciel	20
111	Niemcy	Spawacz rurociągów	3
112	Niemcy	Sprzedawca	6
113	Niemcy	Lutowacz	2
114	Niemcy	Pomocnik budowlany przy budowie dróg	6
115	Niemcy	Pracownik obsługi bagażowej na lotnisku	30
116	Niemcy	Pracownik przy konstrukcjach ze szkła i metalu	1
117	Czechy	Opiekun osób starszych	3
118	Czechy	Technicy utrzymania maszyn	5
119	Czechy	Mechanik samochodów osobowych	1
120	Czechy	Szlifierz	10
121	Czechy	Spawacz	5





122	Czechy	Inżynier procesu - Process Technical Coordinator	1
123	Czechy	Inżynier wydziału jakości - Quality Costomer Engineer	5
124	<b>Czechy</b>	<b>Pracownik montażu</b>	<b>92</b>
125	Czechy	Elektromechanik - obsługa maszyn przemysłowych	5
126	Czechy	Wulkanizator	5
127	Czechy	Elektromechanicy	5
128	Czechy	Supervisor Logistyki	5
129	Czechy	Ustawiacz operator obrabiarek	4
130	Czechy	Pielęgniarka	2
131	Czechy	Błacharz samochodowy	10
132	Czechy	Murarz kamieniarz	6
133	Holandia	Pracownik do przycinania drzewek	2
134	Holandia	Pracownik do kompletowania zamówień	10
135	Holandia	Monter rusztowań	40
136	Holandia	Stolarz betonowy	5
137	Holandia	Kierowca samochodu ciężarowego	2
138	Holandia	Operator maszyn	20
139	Holandia	Stolarz/cieśla	5
140	Holandia	Elektryk	3
141	Holandia	Tynkarz	2
142	Holandia	Dekarz	2
143	Holandia	Mechanik/monter izolacji	30
144	<b>Holandia</b>	<b>Pracownik produkcji</b>	<b>80</b>
145	<b>Holandia</b>	<b>Tkacz/tkacz operator</b>	<b>100</b>



146	Holandia	Asystent kucharza	2
147	Holandia	Pracownik do zbioru truskawek	5
148	Holandia	Pracownik magazynu	25
149	Holandia	Pracownik do zbioru pieczarek	4
150	Holandia	Płytkarz/glazurnik	2
151	Holandia	Murarz	5
152	Holandia	Malarz	10
153	Holandia	Pracownik do uprawy kwiatów	25
154	Wielka Brytania	Spawacz - wytwórca	1
155	Wielka Brytania	Kierowca kat. C+E	10
156	<b>Wielka Brytania</b>	<b>Pracownik produkcji przetwórstwo rybne</b>	<b>200</b>
157	<b>Wielka Brytania</b>	<b>Pracownik magazynu</b>	<b>200</b>
158	Wielka Brytania	Opiekun osób starszych	20
159	Wielka Brytania	Pracownik produkcyjny w przemyśle mięsnym	1
160	Wielka Brytania	Malarz natryskowy	1
161	<b>Wielka Brytania</b>	<b>Rzeźnik</b>	<b>50</b>
162	Irlandia	Pielęgniarka/Pielęgniarz	25
163	Irlandia	Opiekun osób starszych w domu opieki	14
164	Irlandia	Wykwalifikowany pracownik farmy	1
165	Irlandia	Opiekun medyczny w domu opieki	11
166	Irlandia	Starszy opiekun osób starszych	10
167	Irlandia	Pracownik ds. sprzedaż rezerwacji hoteli i obsługi Klienta	3
168	Irlandia	Operator produkcji w przetwórstwie mięsnym	25
169	<b>Irlandia</b>	<b>Doświadczony operator</b>	<b>50</b>



170	Belgia	Pracownik na linii produkcyjnej	10
171	Belgia	Malarz	1
172	Belgia	Programista robotów spawających	1
173	Belgia	Szwaczka	1
174	Belgia	Blacharz	1
175	Belgia	Frezer CNC	1
176	Belgia	Spawacz aluminium	5
177	Belgia	Operator maszyn do produkcji opakowań	1
178	Belgia	Tokarz CNC	1
179	Belgia	Zbrojarz betoniarz	4
180	Belgia	Elektryk konserwator	2
181	Belgia	Konserwator mechanik	1
182	Belgia	Monter drzwi i okien	2
183	Belgia	Technik	1
184	Belgia	Pracownik budowlany	10
185	Szwecja	Mechanik samochodowy	1
186	Szwecja	Mechanik samochodów ciężarowych	1
187	<b>Szwecja</b>	<b>Pracownik leśny</b>	<b>50</b>
188	Szwecja	Operator frezarki CNC	2
189	Austria	Murarz	3
190	Austria	Kucharz	1
191	Austria	Szef Kuchni	1
192	Austria	Spawacz	2
193	Austria	Ślusarz	5



194	Austria	Dekarz	2
195	Austria	Glazurnik	2
196	Austria	Malarz	2
197	Austria	Monter urządzeń grzewczych	2
198	Austria	Regipsiarz/ Monter płyt kartonowo-gipsowych	2
199	Austria	Blacharz	2
200	Austria	Monter rusztowań	2
201	Austria	Stolarz	2
202	Austria	Brukarz	2
203	Austria	Elektroinstalator	2
204	Austria	Mechanik samochodów ciężarowych	1
205	Austria	Opiekun osób starszych	2
206	Austria	Pielęgniarka/Pielęgniarz	2
207	Austria	Pracownik branży metalowej	3
208	Austria	Monter fasad	3
209	Austria	Szklarz budowlany	1
210	Austria	Ogrodnik terenów zielonych	1
211	Austria	Robotnik drogowy	1
212	Austria	Cieśla szalunkowy	8
213	Austria	Kierownik budowy / Majster	1
214	Austria	Operator dźwigu	5
215	Austria	Cieśla	3
216	Austria	Pomocnik pomocniczy w budownictwie	2
217	Austria	Operator maszyn do obróbki skrawień	1



218	Austria	Operator wózka widłowego	3
219	Austria	Piekarz / Cukiernik	5
220	Austria	Operator CNC	3
221	Austria	Tynkarz	2
222	Austria	Operator dźwigów	3
223	Austria	Pracownik produkcyjny	3
224	Austria	Tokarz / Frezer	2
225	Austria	Operator maszyn	4
226	Austria	Mechanik samochodów osobowych	1
227	Finlandia	Spawacz MIG/TIG	4
228	Finlandia	Pracownik farmy	5
229	Słowenia	Inżynier energetyki	1
230	Słowacja	Operator maszyn CNC	5
231	Słowacja	Pokojówka	4
232	Słowacja	Kucharz	3
233	Słowacja	Pomoc kuchenna	2
234	Słowacja	Spawacz	4
235	Łotwa	Nauczyciel języka polskiego	1
236	Francja	Kierowca - monter	9
237	Francja	Mechanik samochodowy	8

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji pozyskanych od pośredników pracy.*



### **Oferty pracy i informacje o wolnych miejscach pracy zamieszczane w prasie**

Struktura ofert pracy z obszaru powiatu węgorzewskiego zamieszczanych przez pracodawców w regionalnej prasie tj.: w „Gazecie Olsztyńskiej” oraz „Tygodniku Węgorzewskim” stanowią znikomy procent w stosunku do wszystkich zgłaszanych ofert pracy.

### **3) MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W I PÓŁROCZU 2018 r.**

Przez monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju lokalno-zawodowym oraz formułowanie na tej podstawie ocen, wniosków i krótkoterwiałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia zawodowego bezrobotnych i kształcenia zawodowego.

Bezrobocie w głównej mierze jest zjawiskiem strukturalnym wynikającym z braku równowagi pomiędzy podażą pracy a popytem na nią i ściśle wiąże się ze zmianami zachodzącymi na rynku pracy. Zmiany polityczno-gospodarcze, jakie zaszły w naszym kraju doprowadziły do pojawienia się trudności dostosowania się do nowych technologii, form pracy oraz nowych zawodów. Niektóre zawody zanikają, w ich miejsce pojawiają się nowe, co wymaga przystosowania w odpowiednim tempie posiadanych kwalifikacji, wykształcenia i umiejętności do przyszłych potrzeb rynku pracy. Analizując poszczególne zawody pod względem wielkości wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów wyróżniono zawody nadwyżkowe, deficytowe i wykazujące równowagę na rynku pracy.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, tzn. występuje przewaga ofert pracy nad możliwością zatrudnienia pracownika z odpowiednimi kwalifikacjami. Wskaźnik intensywności deficytu wynosi  $> 1,1$ .

**Zawód nadwyżkowy** - to zawód, na który występuje mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, tzn. liczba zarejestrowanych bezrobotnych jest wyższa niż zapotrzebowanie zgłaszane przez pracodawców. Wskaźnik intensywności nadwyżki  $< 0,9$ .



**Tabela 3.1 Zawody nadwyżkowe w powiecie węgorzewskim**

Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
NADWYŻKA	<i>ZAWODY MAKSYMALNIE NADWYŻKOWE</i>
	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni
	Elektrycy budowlani i pokrewni
	Asystenci dentyści
	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów
	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni
	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
	Technicy analityki medycznej

**Tabela 3.2 Zawody zrównoważone w powiecie węgorzewskim**

Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
RÓWNOWAGA	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)

**Tabela 3.3 Zawody deficytowe w powiecie węgorzewskim**

Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	<i>ZAWODY MAKSYMALNIE DEFICYTOWE</i>
	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości
	Ankieterzy
	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
	Pomoce domowe i sprzątaczk
	Sekretarki (ogólne)
	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani
	Technicy archiwistów i pokrewni
	Wydawcy posiłków
	<i>ZAWODY DEFICYTOWE</i>
	Sprzedawcy w stacji paliw
	Tynkarze i pokrewni

Źródło: „Informacja sygnalna za I półrocze 2018r.”





**Tabela 3.4 Ranking zawodów o największym wskaźniku intensywności nadwyżki w I półroczu 2018 r. w województwie warmińsko-mazurskim**

Zaklasyfikowanie	Nazwa zawodu
NADWYŻKA	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani Dyrektorzy generalni i zarządzający Hodowcy drobiu Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów

**Tabela 3.5 Ranking zawodów zrównoważonych o największej liczbie równowagi w I półroczu 2018 r. w województwie warmińsko-mazurskim**

Zaklasyfikowanie	Nazwa zawodu
RÓWNOWAGA	Przedstawiciele handlowi Magazynierzy i pokrewni Analitycy systemów komputerowych Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży

**Tabela 3.6 Ranking zawodów deficytowych o najwyższym poziomie deficytu w I półroczu 2018 r. w województwie warmińsko-mazurskim**

Zaklasyfikowanie	Nazwa zawodu
DEFICYT	<i>ZAWODY MAKSYMALNIE DEFICYTOWE</i>
	Instruktorzy technologii informatycznych
DEFICYT	<i>ZAWODY DEFICYTOWE</i>
	Ankieterzy
	Pracownicy świadczący usługi na ulicach
	Funkcjonariusze celni i ochrony granic
	Aktorzy pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
	Agenci i administratorzy nieruchomości
	Gońcy, bagażowi i pokrewni
	Audiofonolodzy i logopedzi
	Agenci sprzedaży bezpośredniej
	Pośrednicy pracy i zatrudnienia
	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym
	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
	Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
	Pracownicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani



	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center) Programiści aplikacji Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
--	---

## BAROMETR ZAWODÓW

Barometr zawodów jest krótkookresową (jednoroczną) prognozą sytuacji zawodowych. Badanie ma charakter jakościowy. Powstaje w trakcie dyskusji grupowej, dzięki czemu możliwe jest dzielenie się wiedzą oraz uwzględnianie opinii uczestników obserwujących rynek pracy z różnych perspektyw: od strony bezrobotnych oraz pracodawców. Barometr powstaje osobno dla każdego powiatu oraz dla całego województwa. Po przeprowadzeniu paneli eksperckich w każdym z powiatów tworzony jest „Barometr zawodów” dla województwa.

Barometr zawodów:

- Jest badaniem jakościowym, w którym prognozuje się zapotrzebowanie na pracowników w określonych zawodach w nadchodzącym roku,
- Jest badaniem prognostycznym, zatem może być wykorzystany do planowania szkoleń, pomaga podejmować decyzję osobom poszukującym pracy, służy promowaniu mobilności zawodowej,
- Jest narzędziem, które pozwala usystematyzować wartościową wiedzę na temat zapotrzebowania na zawody posiadana przez pracowników powiatowych urzędów pracy,
- Dostarcza informacji uzupełniających wiedzę pozyskana w ramach „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”.

Efektem końcowym „Barometru zawodów” jest lista zawodów poklasyfikowanych w trzy grupy, w których wystąpi:

1. Niedobór pracowników,
2. Nadmiar pracowników,
3. Równowaga popytu i podaży



## Barometr zawodów 2019 - powiat węgorzewski

### DEFICYT

betoniarze i zbrojarze blacharze i lakiernicy samochodowi cieśle i stolarze budowlani dekarze i blacharze budowlani dentyści fryzjerzy instruktorzy nauki jazdy inżynierowie budownictwa kamieniarze	kierownicy budowy kucharze lakiernicy lekarze nauczyciele języków obcych i lektorzy masażyciele nauczania początkowego nauczyciele przedszkoli nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych	opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej pielęgniarki i położne pracownicy ds. budownictwa drogowego pracownicy ds. rachunkowości i księgowości pracownicy służb mundurowych pracownicy socjalni psycholodzy i psychoterapeuci samodzielni księgowi szefowie kuchni
--	--	--

### RÓWNOWAGA

administratorzy stron internetowych agenci ubezpieczeniowi akustycy i realizatorzy dźwięku analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych animatorzy kultury i organizatorzy imprez architekci i urbaniści architekci krajobrazu archiwiści i muzealnicy asystenci w edukacji bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej biolodzy, biotechnolodzy, biochemicy brukarze ceramicy przemysłowi cukiernicy dekarze i blacharze budowlani diagności samochodowi dziennikarze i redaktorzy elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy farmaceuci filolodzy i tłumacze filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy fizjoterapeuci i masażyści floryści fotografowie geodeci i kartografowie graficy komputerowi inspektorzy nadzoru budowlanego instruktorzy rekreacji i sportu inżynierowie elektrycy i energetycy inżynierowie inżynierii środowiska kelnerzy i barmani kierowcy autobusów kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych kierowcy samochodów osobowych kierownicy ds. logistyki kierownicy ds. produkcji kierownicy ds. usług kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu kierownicy sprzedaży kierownicy w instytucjach społecznych i kultury kosmetyczki krawcy i pracownicy produkcji odzieży	listonosze i kurierzy logopedzi i audiofonolodzy magazynierzy marynarze, pracownicy obsługi statków i portów masażyciele i przetwórcy ryb mechanicy maszyn i urządzeń mechanicy pojazdów samochodowych monterzy elektroniki monterzy instalacji budowlanych monterzy konstrukcji metalowych monterzy maszyn i urządzeń monterzy okien i szklarze murarze i tynkarze nauczyciele praktycznej nauki zawodu nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących nauczyciele przedmiotów zawodowych ogrodnicy i sadownicy operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych operatorzy maszyn włókienniczych operatorzy obrabiarek skrawających operatorzy urządzeń dźwiękowo-transportowych opiekunki dziecięce optycy i pracownicy wytwarzający protezy pedagogzy piekarze plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków pomocze w gospodarstwie domowym pozostali specjaliści edukacji pracownicy administracyjni i biurowi pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej pracownicy ds. budownictwa drogowego pracownicy ds. finansowo-księgowych ze znajomością języków obcych pracownicy ds. jakości pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP pracownicy ds. techniki dentystycznej pracownicy myjni, pralni i prasowni	pracownicy ochrony fizycznej pracownicy poczty pracownicy poligraficzni pracownicy przetwórstwa metali pracownicy przetwórstwa spożywczego pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy pracownicy usług pogrzebowych pracownicy zajmujący się zwierzętami prawnicy projektanci i administratorzy baz danych, programiści przedstawiciele handlowi ratownicy medyczni recepjoniści i rejestratorzy robotnicy budowlani robotnicy leśni robotnicy obróbki drewna i stolarze robotnicy obróbki skóry rzemieślnicy obróbki szkła i metali szlachetnych socjolodzy i specjaliści ds. badań społecznoekonomicznych spawacze specjaliści ds. finansowych specjaliści ds. organizacji produkcji specjaliści ds. rynku nieruchomości specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki specjaliści rolnictwa i leśnictwa specjaliści technologii żywności i żywienia specjaliści telekomunikacji spedytorzy i logiści sprzedawcy i kasjerzy ślusarze tapicerzy technicy budownictwa technicy informatyki technicy mechanicy weterynarze wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych zaopatrzeniowcy i dostawcy
---	--	--

### NADWYŻKA

ekonomiści gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy pomocze kuchenne	pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych rolnicy i hodowcy sekretarki i asystenci	specjaliści administracji publicznej sprzątaczkę i pokojowe
--	---	--



## Barometr zawodów 2019 – województwo warmińsko-mazurskie

### DEFICYT

betoniarze i zbrojarze brukarze cieśle i stolarze budowlani dekarze i blacharze budowlani elektrycy, elektromechanicy i elektrycy monterzy fizjoterapeuci i masażyści fryzjerzy kierowcy autobusów kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych krawcy i pracownicy produkcji odzieży	Kucharze lekarze magazynierzy mechanicy pojazdów samochodowych monterzy instalacji budowlanych murarze i tynkarze operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych operatorzy obrabiarek skrawających opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej piekarze	pielęgniarki i położne pracownicy ds. rachunkowości i księgowości pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie robotnicy budowlani robotnicy obróbki drewna i stolarze samodzielni księgowi spawacze szefowie kuchni ślusarze tapicerzy
--	---	---

### RÓWNOWAGA

administratorzy stron internetowych agenci ubezpieczeniowi akustycy i realizatorzy dźwięku analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych animatory kultury i organizatorzy imprez architekci i urbaniści architekci krajobrazu archiwiści i muzealnicy asystenci w edukacji bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej biolodzy, biotechnolodzy, biochemicy blacharze i lakiernicy samochodowi ceramicy przemysłowi cukiernicy dentyści diagności samochodowi dziennikarze i redaktorzy farmaceuci filolodzy i tłumacze filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy floryści fotografowie geodeci i kartografowie gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy graficy komputerowi inspektorzy nadzoru budowlanego instruktorzy nauki jazdy instruktorzy rekreacji i sportu inżynierowie budownictwa inżynierowie chemicy i chemicy inżynierowie elektrycy i energetycy inżynierowie inżynierii środowiska inżynierowie mechanicy kamieniarze kelnerzy i barmani kierowcy samochodów osobowych kierownicy budowy kierownicy ds. logistyki kierownicy ds. produkcji kierownicy ds. usług kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu kierownicy sprzedaży kierownicy w instytucjach społecznych i kultury kosmetyczki lakiernicy	listonosze i kurierzy logopedzi i audiofonolodzy masarze i przetwórcy ryb mechanicy maszyn i urządzeń monterzy elektronicy monterzy konstrukcji metalowych monterzy maszyn i urządzeń monterzy okien i szklarze nauczyciele języków obcych i lektorzy nauczyciele nauczania początkowego nauczyciele praktycznej nauki zawodu nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących nauczyciele przedmiotów zawodowych nauczyciele przedszkoli nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych obuwnicy ogrodnicy i sadownicy operatorzy aparatury medycznej operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych opiekunki dziecięce optycy i pracownicy wytwarzający protezy pedagogzy plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków pomoce kuchenne pomoce w gospodarstwie domowym pozostali specjaliści edukacji pracownicy administracyjni i biurowi pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej pracownicy ds. budownictwa drogowego pracownicy ds. jakości pracownicy ds. ochrony środowiska i bhp pracownicy ds. techniki dentystrycznej pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych pracownicy myjni, pralni i prasowni pracownicy obsługi ruchu szynowego pracownicy ochrony fizycznej pracownicy poczty pracownicy poligraficzni	pracownicy przetwórstwa metali pracownicy przetwórstwa spożywczego pracownicy służb mundurowych pracownicy socjalni pracownicy sprzedaży internetowej pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy pracownicy usług pogrzebowych pracownicy zajmujący się zwierzętami prawnicy projektanci i administratorzy baz danych, programiści projektanci wzornictwa przemysłowego przedstawiciele handlowi psycholodzy i psychoterapeuci ratownicy medyczni recepjoniści i rejestratorzy robotnicy leśni robotnicy obróbki skóry rolnicy i hodowcy rybacy rzemieślnicy obróbki szkła i metali szlachetnych sekretarki i asystenci socjologzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych specjaliści administracji publicznej specjaliści ds. finansowych specjaliści ds. organizacji produkcji specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży specjaliści ds. rynku nieruchomości specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki specjaliści rolnictwa i leśnictwa specjaliści technologii żywności i żywienia specjaliści telekomunikacji spedytorzy i logistycy sprzątaczkę i pokojowe sprzedawcy i kasjerzy technicy budownictwa technicy informatycy technicy mechanicy weterynarze windykatorzy wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych zaopatrzeniowcy i dostawcy
---	--	---

### NADWYŻKA

ekonomiści



#### 4. SKUTECZNOŚĆ I EFEKTYWNOŚĆ ZAKOŃCZONYCH SZKOLEŃ

##### 4.1.1 Liczba i odsetek osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym, w stosunku do rozpoczynających szkolenia.

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba osób rozpoczynających szkolenie	Liczba osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym	Odsetek osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym w stosunku do osób rozpoczynających szkolenie
1	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	1	1	100%
2	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1	1	100%
3	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1	1	100%
4	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1	1	100%
5	Prawo jazdy kat. C, C + E	1	1	100%
6	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1	1	100%
7	Prawo jazdy kat. C wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1	1	100%
8	Prawo jazdy kat. D wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej dla bloku programowego D, D+E, D1, D1+E	4	4	100%
9	Intensywny kurs języka niemieckiego osób starszych	1	1	100%
10	Towaroznawstwo zielarskie	1	1	100%
11	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1	1	100%
12	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	4	3	75%
13	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	3	3	100%



14	Prawo jazdy kat. C, C + E	1	1	100%
15	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji zawodowej (okresowej)	1	1	100%
<b>Ogółem:</b>		<b><u>23</u></b>	<b><u>22</u></b>	<b><u>95,65%</u></b>

4.1.2. Liczba i odsetek osób przeszkolonych w poszczególnych kategoriach wyróżnionych według kryterium wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy, miejsca zamieszkania i przynależności do grupy szczególnego ryzyka na rynku pracy.

a) Liczba i odsetek osób przeszkolonych wyróżnionych według kryterium wieku

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba osób w poszczególnych kategoriach wiekowych					
		18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60-64
1	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	0	1	0	0	0	0
2	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1	0	0	0	0	0
3	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1	0	0	0	0	0
4	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0	0	1	0	0	0
5	Prawo jazdy kat. C, C + E	1	0	0	0	0	0
6	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0	1	0	0	0	0
7	Prawo jazdy kat. C wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1	0	0	0	0	0
8	Prawo jazdy kat. D wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej dla bloku programowego D, D+E, D1, D1+E	0	0	2	1	1	0
9	Intensywny kurs języka niemieckiego osób starszych	0	0	0	1	0	0



10	Towaroznawstwo zielarskie	0	1	0	0	0	0
11	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1	0	0	0	0	0
12	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	0	2	0	0	2	0
13	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0	2	0	1	0	0
14	Prawo jazdy kat. C, C + E	1	0	0	0	0	0
15	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji zawodowej (okresowej)	0	0	0	1	0	0
<b>Ogółem:</b>		<u>6</u> <b>26,09%</b>	<u>7</u> <b>30,44%</b>	<u>3</u> <b>13,04%</b>	<u>4</u> <b>17,39%</b>	<u>3</u> <b>13,04%</b>	<u>0</u> <b>0%</b>

\* Za datę odniesienia przyjęto dzień rozpoczęcia poszczególnych szkoleń.

#### b) Liczba i odsetek osób przeszkolonych wyróżnionych wg poziomu wykształcenia

Lp.	Nazwa szkolenia	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
1	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	0	1	0	0	0
2	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0	0	0	1	0
3	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0	0	0	0	1
4	Prawo jazdy kat. C wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0	0	0	1	0
5	Prawo jazdy kat. C, C + E	1	0	0	0	0
6	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0	0	0	0	1
7	Prawo jazdy kat. C wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0	0	1	0	0
8	Prawo jazdy kat. D wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej dla bloku programowego D, D+E, D1, D1+E	0	0	1	3	0
9	Intensywny kurs języka niemieckiego osób starszych	0	0	1	0	0





10	Towaroznawstwo zielarskie	0	1	0	0	0
11	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0	0	0	1	0
12	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	0	1	0	2	1
13	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1	1	1	0	0
14	Prawo jazdy kat. C, C + E	0	0	1	0	0
15	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji zawodowej (okresowej)	0	0	0	0	1
<b>Ogółem:</b>		<u>2</u> 8,70%	<u>4</u> 17,39%	<u>5</u> 21,74%	<u>8</u> 34,78%	<u>4</u> 17,39%

**c) Liczba i odsetek osób przeszkolonych wyróżnionych według czasu pozostawania bez pracy**

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba osób długotrwale bezrobotnych
1	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	0
2	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0
3	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0
4	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0
5	Prawo jazdy kat. C, C + E	0
6	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0
7	Prawo jazdy kat. C wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1
8	Prawo jazdy kat. D wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej dla bloku programowego D, D+E, D1, D1+E	1
9	Intensywny kurs języka niemieckiego osób starszych	1
10	Towaroznawstwo zielarskie	1
11	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0



12	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	1
13	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1
14	Prawo jazdy kat. C, C + E	0
15	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji zawodowej (okresowej)	1
<b>Ogółem:</b>		<u>7</u>
		<b>30,43%</b>

**d) Liczba i odsetek osób przeszkolonych wyróżnionych według miejsca zamieszkania**

Lp.	Nazwa szkolenia	Miasto	Wieś
1	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	1	0
2	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0	1
3	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0	1
4	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0	1
5	Prawo jazdy kat. C, C + E	1	0
6	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0	1
7	Prawo jazdy kat. C wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0	1
8	Prawo jazdy kat. D wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej dla bloku programowego D, D+E, D1, D1+E	3	1
9	Intensywny kurs języka niemieckiego osób starszych	0	1
10	Towaroznawstwo zielarskie	0	1
11	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0	1
12	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	2	2
13	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1	2
14	Prawo jazdy kat. C, C + E	0	1



15	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji zawodowej (okresowej)	0	1
<b>Ogółem:</b>		<b>8</b>	<b>15</b>
		<b>34,78%</b>	<b>65,22%</b>

e) Liczba i odsetek osób przeszkolonych wyróżnionych według przynależności do grupy szczególnego ryzyka na rynku pracy.

Lp.	Nazwa grupy szczególnego ryzyka na rynku pracy	Liczba osób bezrobotnych	Odsetek osób bezrobotnych
1.	Bezrobotni do 30 roku życia	8	34,78%
2.	Bezrobotni długotrwale	7	30,43%
3.	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	5	21,74%
4.	Bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	0	0%
5.	Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	4	17,39%
6.	Bezrobotni niepełnosprawni	1	4,35%
7.	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	4	17,39%
8.	Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	6	26,09%

#### 4.1.3. Liczba i odsetek osób zatrudnionych w okresie 3 i 6 miesięcy po ukończeniu szkolenia.

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba osób, które ukończyły szkolenie	Liczba osób, które podjęły zatrudnienie w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia	Odsetek osób, które podjęły zatrudnienie w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia	Liczba osób, które podjęły zatrudnienie w okresie 6 miesięcy po ukończeniu szkolenia	Odsetek osób, które podjęły zatrudnienie w okresie 6 miesięcy po ukończeniu szkolenia
1	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	1	1	100%	x	x
2	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1	1	100%	x	x



3	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1	0	0%	1	100%
4	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1	1	100%	x	x
5	Prawo jazdy kat. C, C + E	1	0	0%	x	x
6	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1	1	100%	x	x
7	Prawo jazdy kat. C wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1	0	0%	x	x
8	Prawo jazdy kat. D wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej dla bloku programowego D, D+E, D1, D1+E	4	1	25%	1	50%
9	Intensywny kurs języka niemieckiego osób starszych	1	1	100%	x	x
10	Towaroznawstwo zielarskie	1	1	100%	x	x
11	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	1	0	0%	1	100%
12	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	3	1	33,33%	x	x
13	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	3	1	33,33%	x	x
14	Prawo jazdy kat. C, C + E	1	0	0%	x	x
15	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji zawodowej (okresowej)	1	0	0%	x	x
<b>Ogółem:</b>		<b><u>22</u></b>	<b><u>9</u></b>	<b><u>40,91%</u></b>	<b>3</b>	<b><u>54,55%</u></b>

Efektywność na dzień 15.01.2019 r. nie jest jeszcze w pełni policzalna ze względu na fakt, iż w przypadku szkoleń, których realizacja miała miejsce w IV kwartale 2018 r., nie upłynął jeszcze okres badania efektywności.



**4.1.4. Koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych, liczony jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń do liczby osób zatrudnionych w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia.**

Lp.	Nazwa szkolenia	Koszt przysługujący jednostce szkoleniowej (w zł)	Koszt dojazdów na szkolenie (w zł)	Koszt ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków (w zł)	Koszty szkoleń ogółem (w zł)
1	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	4 000,00zł	0,00zł	0,00zł	4 000,00zł
2	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	5 500,00zł	0,00zł	0,00zł	5 500,00zł
3	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	3 500,00zł	0,00zł	0,00zł	3 500,00zł
4	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	4 500,00zł	0,00zł	0,00zł	4 500,00zł
5	Prawo jazdy kat. C, C + E	2 800,00zł	0,00zł	0,00zł	2 800,00zł
6	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	6 000,00zł	0,00zł	0,00zł	6 000,00zł
7	Prawo jazdy kat. C wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	4 000,00zł	0,00zł	0,00zł	4 000,00zł
8	Prawo jazdy kat. D wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej dla bloku programowego D, D+E, D1, D1+E	37 200,00zł	959,40zł	0,00zł	38 159,40zł
9	Intensywny kurs języka niemieckiego osób starszych	3 490,00zł	0,00zł	0,00zł	3 490,00zł
10	Towaroznawstwo zielarskie	1 897,00zł	0,00zł	0,00zł	1 897,00zł
11	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	6 000,00zł	0,00zł	0,00zł	6 000,00zł
12	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	18 700,00 zł	0,00zł	0,00zł	18 700,00zł
13	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	25 350,00zł	399,20zł	0,00zł	25 749,20zł



14	Prawo jazdy kat. C, C + E	2 800,00zł	0,00zł	0,00zł	2 800,00zł
15	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji zawodowej (okresowej)	2 450,00zł	0,00zł	0,00zł	2 450,00zł
<b>OGÓŁEM:</b>		<b>128 187,00zł</b>	<b>1 358,60zł</b>	<b>0,00zł</b>	<b>129 545,60zł</b>

Całkowity koszt wykonanych badań lekarskich – 6 060,00zł

**KOSZT PONOWNEGO ZATRUDNIENIA OSÓB PRZESZKOLONYCH =**  
koszty szkoleń/liczba osób zatrudnionych w okresie 3 miesięcy od ukończenia szkolenia  
**KOSZT PONOWNEGO ZATRUDNIENIA OSÓB PRZESZKOLONYCH =**  
135 605,60zł / 9 osób = 15 067,29 zł/ os.

Koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych liczony jest jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń do liczby osób zatrudnionych w ciągu 3 miesięcy od dnia ukończenia szkolenia. Do kosztów przysługujących instytucjom szkoleniowym zaliczono kwoty na podstawie faktur za szkolenia, badania lekarskie i koszty dojazdów na szkolenia. Koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych kształtuje się na poziomie wyższym w stosunku do roku ubiegłego z uwagi na fakt, iż efektywność szkoleń zakończonych w IV kwartale 2018 r. nie jest w pełni policzalna ze względu na fakt, iż nie upłynął jeszcze okres jej badania.

#### 4.1.5. Przeciętny czas trwania szkoleń

Lp.	Nazwa szkolenia	Czas trwania szkolenia (w dniach)
1	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	26
2	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	26
3	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	20
4	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	21
5	Prawo jazdy kat. C, C + E	30
6	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	34



7	Prawo jazdy kat. C wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	23
8	Prawo jazdy kat. D wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej dla bloku programowego D, D+E, D1, D1+E	50
9	Intensywny kurs języka niemieckiego osób starszych	18
10	Towaroznawstwo zielarskie	12
11	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	34
12	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	35
13	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	55
14	Prawo jazdy kat. C, C + E	25
15	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji zawodowej (okresowej)	15
	<b><u>PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA SZKOLEŃ:</u></b>	<b><u>28</u></b>

Przeciętny czas trwania szkoleń organizowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Węgorzewie w 2018 r. wyniósł 28 dni.

#### 4.1.6. Przeciętny koszt szkolenia i przeciętny koszt osobogodziny szkolenia.

Lp.	Nazwa szkolenia	Koszt szkolenia (w zł)	Koszt osobogodziny szkolenia (w zł)
1	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	4 000,00zł	19,61zł
2	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	5 500,00zł	25,58zł
3	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	3 500,00zł	21,21zł
4	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	4 500,00zł	27,27zł
5	Prawo jazdy kat. C, C + E	2 800,00zł	37,33zł
6	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	6 000,00zł	27,91zł
7	Prawo jazdy kat. C wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	4 000,00zł	21,05zł
8	Prawo jazdy kat. D wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej dla bloku programowego D, D+E, D1, D1+E	37 200,00zł	40,79zł





9	Intensywny kurs języka niemieckiego osób starszych	3 490,00zł	19,39zł
10	Towaroznawstwo zielarskie	1 897,00zł	21,08 zł
11	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	6 000,00zł	29,27zł
12	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	18 700,00zł	22,05zł
13	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	25 350,00zł	37,89zł
14	Prawo jazdy kat. C, C + E	2 800,00zł	43,08zł
15	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji zawodowej (okresowej)	2 450,00zł	40,83zł
<b><u>Przeciętny koszt szkolenia/przeciętny koszt osobogodziny szkolenia</u></b>		<b>5 573,35zł</b>	<b><u>28,95zł</u></b>

Przeciętny koszt szkolenia w 2018 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Węgorzewie w przeliczeniu na 1 uczestnika szkolenia wyniósł 5 573,35zł, natomiast przeciętny koszt osobogodziny szkolenia wyniósł 28,95zł.

**1.1.7. Liczba osób, które zdały sfinansowany egzamin lub uzyskały sfinansowaną licencję, ukończyły szkolenie sfinansowane z pożyczki szkoleniowej, ukończyły dofinansowane studia podyplomowe w stosunku do osób, które otrzymały wsparcie w tej formie.**

Lp.	Kierunek studiów podyplomowych	Liczba osób wnoszących dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych / egzaminu	Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych / egzaminu	Liczba osób, które ukończyły studia podyplomowe / zdały egzamin
1	Grupa I. Urządzenia, instalacje i sieci elektroenergetyczne wytwarzające, przetwarzające i zużywające energię elektryczną - o mocy do 15 kW - /egzamin/	1	1	Zrealizowane
2	Edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna - /studia podyplomowe/	1	1	W trakcie realizacji
4	Rachunkowość i controlling zarządczy - /studia podyplomowe/	1	1	W trakcie realizacji
4	Audyt i kontrola wewnętrzna – /studia podyplomowe/	1	0	Niezrealizowane



W 2018 roku żadna z osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Węgorzewie nie skorzystała z formy wsparcia jaką jest pożyczka szkoleniowa.

**1.1.8. Liczba i odsetek osób zatrudnionych w okresie 3 miesięcy po zdaniu sfinansowanego egzaminu, uzyskaniu sfinansowanej licencji, ukończeniu szkolenia sfinansowanego z pożyczki szkoleniowej oraz po ukończeniu dofinansowanych studiów podyplomowych**

Lp.	Nazwa egzaminu / licencji; kierunek studiów podyplomowych	Liczba osób, które z wynikiem pozytywnym złożyły egzamin/ studia podyplomowe	Odsetek osób zatrudnionych w okresie 3 miesięcy po zdaniu sfinansowanego egzaminu/uzyskaniu licencji lub po ukończeniu studiów podyplomowych
1	Grupa I. Urządzenia, instalacje i sieci elektroenergetyczne wytwarzające, przetwarzające i zużywające energię elektryczną - o mocy do 15 kW - /egzamin/	Zrealizowane	0%
2	Edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna - /studia podyplomowe/	W trakcie realizacji	100%
3	Rachunkowość i controlling zarządczy - /studia podyplomowe/	W trakcie realizacji	100%

**4.1.9 Efektywność zatrudnienia poszczególnych szkoleń przeprowadzonych w 2018r. (liczona w okresie do 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia).**

Lp.	Nazwa kierunku szkolenia	Efektywność (wskaźnik zatrudnienia) /%/
1.	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	100%
2.	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	100%
3.	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0%
4.	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	100%
5.	Prawo jazdy kat. C, C + E	0%



6.	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	100%
7.	Prawo jazdy kat. C wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0%
8.	Prawo jazdy kat. D wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej dla bloku programowego D, D+E, D1, D1+E	25%
9.	Intensywny kurs języka niemieckiego osób starszych	100%
10.	Towaroznawstwo zielarskie	100%
11.	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	0%
12.	Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 i TIG 141	33,33%
13.	Prawo jazdy kat. C, C + E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej	33,33%
14.	Prawo jazdy kat. C, C + E	0%
15.	Prawo jazdy kat. C + E wraz z kursem kwalifikacji zawodowej (okresowej)	0%
<b>OGÓŁEM</b>		<b><u>40,91%</u></b>

Analiza danych dotyczących efektywności szkoleń przeprowadzonych w 2018 r. wskazuje, że efektywnością na poziomie 50% charakteryzują się szkolenia indywidualne. Efektywność szkoleń grupowych kształtuje się na poziomie 30%, przy czym należy zaznaczyć, iż w przypadku zarówno szkoleń indywidualnych jak i grupowych zakończonych w IV kwartale 2018 roku nie upłyną jeszcze okres badania efektywności.

### PODSUMOWANIE

Podsumowując informacje pozyskane ze źródeł wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 667), sporządzono listę zawodów i specjalności, a które istnieje zapotrzebowanie na rynku pracy w powiecie węgorzewskim, która wygląda następująco:



Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu i specjalności	Opis kwalifikacji i umiejętności <i>(zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy określoną przez MPiPS)</i>	Zadania zawodowe
1	341202	<b>Opiekun osób starszych</b>	Świadczy osobom starszym usługi opiekuńczo-wspierające; rozpoznaje możliwości oraz ograniczenia w funkcjonowaniu osoby starszej wynikające z rodzaju i stopnia niepełnosprawności; rozpoznaje i interpretuje sytuacje społeczne, warunki życia, relacje z rodziną, grupą i środowiskiem lokalnym osoby starszej; dobiera metody, techniki, narzędzia i formy realizacji działań opiekuńczo-wspierających do sytuacji życiowej, stanu zdrowia, rozpoznanych problemów i potrzeb osoby starszej; udziela wsparcia emocjonalnego i aktywizuje osoby starsze do samodzielności życiowej w zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności; nawiązuje, podtrzymuje i rozwija współpracę z podmiotami działającymi na rzecz osób starszych w środowisku lokalnym.	<ul style="list-style-type: none"><li>- opracowywanie planu pomocy, wsparcia i opieki długoterminowej osoby starszej;</li><li>- posługiwanie się dokumentacją dotyczącą sytuacji zdrowotnej i społecznej osoby starszej;</li><li>- organizowanie prac opiekuńczo-wspierających u osoby starszej, w tym: rozpoznawanie warunków życia i poziomu możliwości psychofizycznych osoby starszej, opracowywanie planu pomocy, wsparcia i opieki długoterminowej dla osoby starszej, prowadzenie dokumentacji itp.;</li><li>- wykonywanie czynności opiekuńczo-wspierających u osoby starszej, w tym: przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowia i życia osoby starszej, udzielanie pierwszej pomocy, wykonywanie czynności opiekuńczych i higienicznych u osoby starszej itp.;</li><li>- aktywizowanie osoby starszej do samodzielności życiowej, w tym m.in. inicjowanie i podtrzymywanie pozytywnych relacji osoby starszej z osobami z najbliższego otoczenia, organizowanie czasu wolnego osobie starszej, wspieranie osoby starszej w usprawnianiu psychofizycznym itp.;</li><li>- współpracowanie z podmiotami działającymi na rzecz osób starszych, w tym m.in. motywowanie rodziny i lokalnego środowiska społecznego do działań na rzecz osoby starszej, organizowanie środowiskowych grup wsparcia, organizowanie pomocy materialnej dla osoby starszej, współpracowanie z członkami zespołu terapeutycznego zakładu opiekuńczo-leczniczego itp.;</li><li>- stosowanie metod komunikowania się i negocjacji w różnych sytuacjach społecznych z uwzględnieniem procesów emocjonalno-motywacyjnych oraz osobowości osoby starszej w relacjach z otoczeniem;</li><li>- organizowanie osobie starszej korzystania ze świadczeń podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej;</li><li>- pomaganie osobie starszej w użytkowaniu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych;</li><li>- pomaganie osobie starszej w prowadzeniu gospodarstwa domowego;</li><li>- analizowanie i usuwanie czynników wpływających na wykluczenie społeczne osoby starszej;</li><li>- dbanie o jakość świadczonych usług i standardu opieki;</li><li>- stosowanie przepisów prawa dotyczących pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych, w tym przestrzeganie zasad etyki i odpowiedzialności zawodowej;</li><li>- stosowanie programów komputerowych wspomagających wykonywanie zadań;</li><li>- przestrzeganie zasad etyki zawodowej, ergonomii, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosowanie przepisów prawa dotyczących ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska.</li></ul>



2	833203	<b>Kierowca samochodu ciężarowego</b>	Prowadzi pojazdy samochodowe, z wyjątkiem autobusów, o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 tony, z przyczepami i bez przyczep, przeznaczone do publicznego transportu drogowego, przewożąc nimi różnego rodzaju ładunki w komunikacji krajowej i zagranicznej; wykonuje obsługę, konserwację i drobne naprawy samochodów ciężarowych powstałe podczas jazdy, zabezpiecza przewożony ładunek przed uszkodzeniem, zniszczeniem i zaginięciem, przestrzega przepisów ustawy "Prawo o ruchu drogowym", użytkuje samochód ciężarowy zgodnie z jego przeznaczeniem.	<ul style="list-style-type: none"><li>- przygotowywanie samochodu do jazdy - ładowanie i nadzór nad prawidłowym załadowaniem, rozmieszczeniem i zamocowaniem ładunku, sprawdzenie napięcia burt skrzyni ładunkowej, połączenia przyczepy z pojazdem ciągnącym;</li><li>- sprawdzanie stanu technicznego samochodu przed jazdą: prawidłowości działania kierunkowskazów, sygnału dźwiękowego, oświetlenia zewnętrznego i wewnętrznego samochodu i przyczepy, stanu ogumienia, wyposażenia samochodu w trójkąt ostrzegawczy i gaśnicę, sprawdzanie działania hamulców samochodu i przyczepy oraz ciśnienia powietrza w zbiorniku (tylko w samochodach o pneumatycznym układzie hamulcowym), stanu oleju w silniku i płynu w chłodnicy;</li><li>- dbanie o bezpieczeństwo własne i innych użytkowników drogi oraz przewożonego ładunku przez rygorystyczne przestrzeganie ""Prawa o ruchu drogowym"", ze szczególnym zwracaniem uwagi na przepisy ruchu drogowego, znaki i sygnały drogowe, warunki jazdy, stan techniczny pojazdu;</li><li>- prowadzenie dokumentacji jazdy, zgłaszanie dyspozytorowi zauważonych usterek;</li><li>- wykonywanie czynności kontrolno-obslugowych, zgodnie z instrukcją obsługi użytkowanego pojazdu;</li><li>- wykonywanie prostych prac konserwacyjnych, mycie i czyszczenie pojazdu;</li><li>- utrzymywanie pojazdu w takim stanie technicznym, aby korzystanie z niego nie zakłócało spokoju publicznego przez nadmierny hałas, nie powodowało wydzielania szkodliwych substancji w stopniu przekraczającym poziom określony w przepisach szczegółowych, nie powodowało niszczenia drogi;</li><li>- utrzymywanie pojazdu w należytej czystości; usuwanie usterek pojazdu samochodowego powstałych podczas jazdy, np.: wymiana uszkodzonego koła, przepalanej żarówki, paska klinowego, bezpieczników, z zachowaniem wymogów bhp i ppoż.;</li><li>- udzielanie pomocy przedlekarskiej ofiarom wypadków drogowych;</li><li>- przestrzeganie stosowania odpowiednich przerw podczas długotrwałej jazdy;</li><li>- zabezpieczanie pojazdu przed kradzieżą, uruchamianiem i użytkowaniem przez osoby nieupoważnione;</li><li>- przestrzeganie posiadania obowiązujących dokumentów pojazdu;</li><li>- poddawanie się okresowym badaniom lekarskim (badanie sprawności fizycznej i psychicznej) w wyznaczonych terminach;</li><li>- prowadzenie samochodu ciężarowego zgodnie z uprawnieniami potwierdzonymi w prawie jazdy (kategoria C lub C + E).</li></ul>
---	--------	---------------------------------------	--	---



3	834401	<b>Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)</b>	Obsługuje oraz utrzymuje w należyтым stanie technicznym wózki akumulatorowe platformowe, podnośniki widłowe, układarki oraz wózki spalinowe, posługując się nimi przy załadunku, przewozie i rozładunku różnych surowców, półfabrykatów i towarów.	<ul style="list-style-type: none"><li>- codzienna obsługa wózka (dokonywanie oględzin zewnętrznych, zabezpieczanie cel baterii akumulatorów zgodnie z załączoną instrukcją, sprawdzanie działania układu hamulcowego i poziomu płynu hamulcowego, sprawdzanie działania urządzeń sygnalizacyjnych, kontrolnych i sterowniczych, sprawdzanie poziomu oleju w przekładni napędowej i kierowniczej);</li><li>- wykonywanie prac załadunkowych i wyładunkowych oraz manewrowanie wózkiem i przemieszczanie towarów;</li><li>- pobieranie, sprawdzanie ilościowe i przekazywanie towarów odbiorcy oraz prowadzenie dokumentacji przewozowej;</li><li>- zabezpieczanie przewożonego towaru przed zniszczeniem i uszkodzeniem podczas załadunku, wyładunku oraz transportu;</li><li>- równomierne układanie ładunku na paletach, specjalnych podstawach lub klockach za pomocą obsługiwanego pojazdu;</li><li>- załadowywanie i wyładowywanie spaletyzowanych ładunków z wagonów kolejowych, samochodów ciężarowych i przyczep;</li><li>- ustawianie spaletyzowanych materiałów w stosy, z uwzględnieniem ich dopuszczalnej wysokości i stateczności;</li><li>- składowanie, transportowanie i odpowiednie obchodzenie się z materiałami żrącymi, łatwopalnymi i utleniającymi się;</li><li>- przestrzeganie przepisów bhp.</li></ul>
---	--------	---	--	--



4	514101	<b>Fryzjer</b>	<p>Fryzjer świadczy usługi w zakresie strzyżenia, golenia i czesania. Doradza zastosowanie odpowiedniej pielęgnacji w zależności od gatunku i stanu włosów oraz pomaga - korzystając z posiadanej wiedzy, żurnali lub komputerowych symulatorów - w doborze uczesania, pasującego do twarzy i figury klienta. Aby sprostać wymaganiom rynku pracy, każdy fryzjer powinien ustawicznie doskonalić własne umiejętności zawodowe poprzez udział w szkoleniach i pokazach fryzjerskich organizowanych przez firmy i organizacje branżowe.</p> <p>Fryzjer, przystępując do pracy zabezpiecza garderobę klienta. Następnie wykonuje zabiegi pielęgnacyjno-lecznicze włosów i skóry głowy, tj. mycie, masaż, nacieranie, okłady i kąpiele. Stosując różne techniki pracy strzyże i czesze włosy oraz zarost. Do zadań fryzjera należy również farbowanie, rozjaśnianie, odbarwianie i wykonywanie trwałej ondulacji. Istotnym elementem jest także czyszczenie narzędzi i przyborów oraz konserwowanie użytego sprzętu.</p>	<ul style="list-style-type: none"><li>- rozpoznawanie i charakteryzowanie rodzaju skóry i włosów</li><li>- projektowanie fryzur i zarostu</li><li>- wykonywanie zabiegów pielęgnacyjno-leczniczych włosów i zarostu</li><li>- czesanie i stylizacja fryzur</li><li>- wykonywanie strzyżenia</li><li>- wykonywanie zabiegów trwałego ondulowania</li><li>- farbowanie lub rozjaśnianie włosów, odrostów oraz zarostu</li><li>- wykonywanie i pielęgnacja wyrobów perukarskich</li><li>- organizowanie salonu fryzjerskiego i stanowiska pracy zgodnie z zasadami i przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ergonomii, ochrony</li><li>- nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów zawodowych w usługach fryzjerskich</li><li>- prowadzenie dokumentacji związanej z funkcjonowaniem salonu fryzjerskiego</li><li>- promowanie salonu fryzjerskiego</li><li>- ocenianie poprawności i estetyki wykonywanych usług fryzjerskich.</li></ul>
5	834290	<b>Pozostali operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych</b>	<p>Wykonywanie czynności towarzyszących przygotowaniu maszyny i sprzętu do wykonania robót. Obsługa maszyny, wykonywanie robót ziemnych, kontrola wykonywanej pracy.</p>	<ul style="list-style-type: none"><li>- przygotowywanie maszyny z osprzętem do wykonywania prac;</li><li>- przygotowywanie obszaru prac i frontu robót zgodnie z zasadami i przepisami bhp, ergonomii, ochrony ppoż. i ochrony środowiska;</li><li>- zapoznanie się z obmiarem prac, wskazówkami geodezyjnymi, sporządzanie dziennego raportu prac;</li><li>- wykonywanie rowów drenarskich z zachowaniem spadku dna z wykorzystaniem koparek drenarskich, koparek wielonaczyniowych oraz koparek wielonaczyniowych łańcuchowych;</li><li>- odspajanie mas ziemnych za pomocą koparek jednonaczyniowych, koparko-spycharek, koparko-ładowarek oraz odspajanie i przemieszczanie mas ziemnych za pomocą zgarniarek, spycharek, równiarek, ładowarek jednonaczyniowych;</li><li>- formowanie nasypów i zagęszczanie mas ziemnych za pomocą maszyn zagęszczających: walców statycznych, wibracyjnych, zagęszczarek i ubijaków;</li><li>- wykonywanie orki i wysiewów przy rekultywacji nieużytków z wykorzystaniem ciągników z osprzętem;</li><li>- obsługa techniczna, montowanie i demontowanie osprzętów roboczych maszyn. Współpraca z osobami</li></ul>





				nadzorującymi prace; - sprawdzanie jakości wykonywania własnej pracy po kolejnych etapach oraz efektów końcowych.
6	721204	<b>Spawacz</b>	Łączy części i elementy konstrukcyjne wykonane ze stali, żeliwa, metali nieżelaznych i ich stopów poprzez spawanie elektrodą topliwą w osłonie gazów chemicznie obojętnych (argon, hel) lub mieszanek gazowych (dwutlenek węgla lub jego mieszaniny z argonem) przez spawanie automatyczne lub spawanie gazowe ręczne oraz spawanie łukiem elektrycznym.	<ul style="list-style-type: none"><li>- dobieranie materiałów podstawowych i dodatkowych do spawania;</li><li>- przygotowywanie elementów i materiałów do spawania zgodnie z dokumentacją techniczną;</li><li>- wykonywanie operacji spawania różnymi technikami, za pomocą urządzeń spawalniczych wyposażonych w uchwyt prowadzony ręcznie i butle z gazami technicznymi (osłonowymi) lub palnika acetylenowo - tlenowego z utrzymaniem optymalnych parametrów spawania;</li><li>- wykonywanie operacji spawania łukiem elektrycznym takimi metodami jak: osłona gazów ochronnych, łuk kryty czy węglowy;</li><li>- wykonywanie operacji lutowania miękkiego i twardego, lutospawania i lutowania twardego metali kolorowych za pomocą kolby lutowniczej lub palnika acetylenowo - tlenowego;</li><li>- wykonywanie operacji przecinania palnikiem gazowym, łukiem elektrycznym, metodą plazmową lub laserową z zastosowaniem różnych technik;</li><li>- przygotowywanie powierzchni, elementów i części do spawania, zgrzewania, lutowania i przecinania przez czyszczenie i ukosowanie krawędzi, ustalanie wzajemnego położenia części czy odpowiednie zamocowywanie i oznaczanie miejsca przecięcia;</li><li>- obsługiwanie i konserwowanie urządzeń i sprzętu do spawania, zgrzewania, lutowania i przecinania;</li><li>- obsługa urządzeń wentylacyjnych i służących ochronie środowiska pracy;</li><li>- posługiwanie się urządzeniami do mechanizacji spawania oraz przyrządami pomiarowymi do sprawdzania jakości złącza spawanego;</li><li>- wykonywanie operacji spawania w zakresie posiadanych uprawnień według dokumentacji technicznej;</li><li>- organizowanie własnego stanowiska pracy zgodnie z zasadami i przepisami BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz wymaganiami ergonomii.</li></ul>

Sporządziła: Magdalena Ponomarow – Specjalista ds. rozwoju zawodowego